

Ergaa Phaawulos

Gara Warra

Roomaatti Erge

Nagaa

1 ¹Ani Phaawulos hoijetaan Yesus Kristos ergamaa ta'uudhaaf waamamee, wangeela Waaqayyoos lallabuudhaaf addaan kanan baafame kana caafuu koo ti*. ²Wangeelli kun Isa Waaqayyo duraan dursee karaa raajota isaati caaffata qulqulla'aa keessatti abdachiisee dha*. ³Inni waa'ee ilma isaa isa akka fooniitti sanyii Daawit keessaa dhalateet dubbateet*. ⁴Akka qullummaa isaa isa hafuuraati immoo, warra du'an keessaa ka'uudhaan Yesus Kristos gooftaan keenya ilma Waaqayyo ta'uun isaa humnaan beeksifameera*. ⁵Ulfina maqaa isaatiif saba lafa irraa hundumaa gara amantiitti, gara abboomamuutis geessuudhaaf ayyaan ni ergamoota ta'u, isumaan nuuf kennameera*. ⁶Isinis immoo warra kan Yesus Kristos ta'uudhaaf waamaman sana keessa jirtu. ⁷Ammas isin warra Roomaa jiraattan, warra Waaqayyo jaallatee isaaf akka qulqulloftaniif isin waame hundumaan, "Waaqayyo abbaan keenya, gooftaan keenya Yesus Kristosis ayyanaa, nagaas isiniif haa kenuu!" jedheetan nagaa koo isiniif dhi'eessa*.

*1 HoE 9:15; 13:2; Gal 1:15

*2 16:25-26; Tit 1:2

*3 9:5; Mat 22:42; 2Xim 2:8

*4 HoE 13:33-34; IPhe 3:18

*5 15:15-19; Gal 2:7-9; HoE 26:16-18

*7 IQor 1:1-3; 2Qor 1:1-2; Efe 1:1-2; Lak 6:24-26

Kadhata Galataa

8 Duraan dursee, amantiin keessan guutummaa biyya lafaatti waan beekameef sababii hunduma keessaniiif jedhee, Yesus Kristosiin Waaqayyo koo nan galateeffadha*. ⁹Ani wangeela ilma isaaatii lallabuudhaan garaa koo guutuudhaan Waaqayyoof nan hojje-dha; inni ani hojjedhuuf kunis yeroo hundumaa kadhata koo keessatti akkan isin yaadadhu in beeka*. ¹⁰Waaqayyo, jaalala isaa yoo ta'e, dhufee isin arguuf akka ana dandeessisuuf nan kadha-

dha*. ¹¹Ani kennaah hafuuraa isiniin ga'uudhaan akka isin ittiin jabaattanii-fan isin arguu yaada. ¹²Caalaadhumatti iyyuu amantii waliitiin akka jajjabeef-famnu, kana jechuuniis isin amantii kootiin, anis amantii keessaniin akka wal jajjabeessinuuf*. ¹³Yaa obboloota ko, yeroo baay'ee dhufec isin arguudhaaf akeekuu koo akka beektan nan jaalladha; garuu yeroo hundumaa hamma ammaatti ittifameera. Saba Waaqayyo warra hin ta'in, warra biraa keessatti akkuman hojjedhe, hojji ija qabu isin gidduuttis hojjechuufan ture*. ¹⁴Ani saba hundumaaafuu, warra Griikotaa fi warra Griikota hin ta'iniifis, warra beektotaa fi warra wallaaloataafis kanan itti gaafatamu gatiit ana irra jira*, ¹⁵kanaaf ani isin warra Roomaa jiraattanitii immoo wangeela lallabuudhaaf dhimmamaa dha*.

*8 16:19; ITas 1:8

*9 Filp 1:8; Efe 1:16

*10 15:23,32; HoE 19:21

*12 Filp 1:5; 2Pte 1:1

*13 15:22; HoE 19:21

*14 IQor 1:23,24

*15 HoE 28:30,31

Humna Wangeelaa

16 Ani wangeelatti hin yeella'u, inni humna Waaqayyo isa warra amanti qaban hundumaa, duraan dursee warra Yihudoottaa akkasumas warra Griikotaa fayyisuu dha*. ¹⁷Qajeelummaan Waaqayyo namaaf kenuu amantii irra in dhaabata gara amantiittis nama in geessa. Kunis wangeela keessatti in mul'ata; akkuma caafamee jiru immoo, "Namni amantiidhaan fuula Waaqayyo duratti qajeelaa ta'e jirenya dhu-gaa in jiraata*".

*16 Far 119:46; Mar 8:38; HoE 13:46; IQor 1:18,24; 2Xim 1:8

*17 3:21-22; Gal 3:11; Ibr 10:38; Anb 2:4

Yakka Sanyii Namaa

18 Dheekkamsi Waaqayyo, Waaqayyo malee jiraachuu fi, jal'ina namootaa hunduma irratti waqa irraa in mul'ata, isaanoo jal'ina isaaniitiin

Gara Warra Roomaa 1 - 2

215

dhugaa gad in ukaamsu*. ¹⁹Waa'ee Waaqayyootif beekuu kan namaaf danda'amu isaaniifis hubatamaa dha, kanas Waaqayyo ofii isaa isaanitti hubachiiseera*. ²⁰Bifni isaa ijaaan hin argamme; garuu humni isaa inni bara baraa, waaqummaanisaas erga biyyi lafaa uumamee jalqabee waan inni uume irratti qalbfatamee yaadatti argamuu in danda'a; kanaafis waan itti qabatan hin qaban*. ²¹Waaqayyoon utuma beekanii, akka Waaqayyotti ulfina hin laanneef, galatas isaaf hin galchine; garuu yaada isaaniitiin waan waa'ee hin baafne duukaa bu'an, sammuun isaanii inni duudaanis in dukkaneffame*. ²²Ogeessota utuma ofii jedhanii gowwooman*; ²³ulfina Waaqayyo isaa hin duunee, bifa nama isa du'uutti, bifa simbirrootaatti, bifa bineensa miilla afuriitti, bifa warra lafa irra munyuuqaniittis diddiiran*.

*18 2:5,8,9; Efe 5:6; Qol 3:6; Isa 66:15

*19 HoE 14:15-17; 17:24-28

*20 Far 19:1; 104; Iyo 12:7-9; 37-38; Isa 40:26; Ibr 11:3

*21 Efe 4:17-18; Mul 14:7

*22 Er 10:14; IQor 1:19-21

*23 Kes 4:15-19; Far 106:20

24 Kanaafis Waaqayyo kajeellaa garaa isaaniitiin xuraa'ummaatti, walii isaanii gidduuttis dhagna isaanii salphisutti dabarsee isaan kenne*. ²⁵Isaan dhugaa waa'ee Waaqayyo sobatti diddiiraniiru; Waaqayyoon isa hundumaa uume dhiisanii, uumamaaf sagadanii, hojjetaniif. Waaqayyo garuu bara baaran galateeffamaa dha! Ameen.

*24 HoE 14:16; ITas 4:5

26 Sababii kanaaf Waaqayyo kajeellaa nama salphisutti dabarsee isaan kenne; dubartooniisaanii karaa ittiin fedha fooniitiif dhiiraa wajjin wal bira ga'an isa uumamaan kennameef dhiisanii, gara isa uumamaanisaaniiif hin kennaminitti diddiiratan. ²⁷Warri dhiiraas akkasuma karaa ittiin fedha fooniitiif dubartoottaa wajjin wal bira ga'an, isa uumamaan kennameef dhiisanii, kajeellaa walii isaaniitiin gubataniru; warri dhiiraas walii isaanii gadhoomsanii, beekaa karaa irraa jal'i-suusisaaniiif adaba dhagna isaanii akka ta'utti fudhataniiru*. ²⁸Isaan Waaqayyoon beekuu, dubbii qajeelaatti waan hin lakkaa'iniif, Waaqayyo immooyadaa jal'aadhaa fi, waan namni hin hojjenne hojjechuutti dabarsee isaan kenne. ²⁹Isaan jal'ina, hammina, sassata, gadhummaa hundumaan guttamani turan. Kanaanis guttamani in hinaafu, in aijeesu, nama in lolu, in gowwoomsu, warra kaaniifisa gadhee in hawwu, dhoksa namaa in mul'isu*; ³⁰in hamatu, Waaqayyoon in jibbu, humnaan nama irratti in ka'u, in afuu-famu, of in jaju, hamaa lafaa fuudhanii in bixilu, warra isaaniif hin aboomaman*. ³¹Qalbii hin qaban, waan dubbatan hin eegan, jaalala of keessaa hin qaban, oo'as hin qaban. ³²Akka abboommii Waaqayyotti warra kan akkasii godhaniif duuni akka isaanif ta'u, in beeku. Haa ta'u iyuu malee, ofii isaaniittii kan akkasii in godhu; kana gochuu isaanii duwwaas utuu hin ta'in, warra kana godhaniin "Ba'eessa gootan" in jedhu.

*27 Lew 18:22; IQor 6:9

*29 Gal 5:19-21; Efe 5:3-4

*30 2Xim 3:2-4

Waaqayyo Namoota Hundumaaf Firdii Kennuu Isaa

2 ¹Kanaafis ati yaa isa nama biraatti faradduu, waan itti qabattu hin qabd! Ati inni namatti faraddu, isuma namichi sun hojjete waan hojjettuuf, firdii isatti faraddeen ofitti in faradda*. ²Nuyi garuu firdiin Waaqayyo inni warra waan akkasii hojjetaniru dhuuf qajeelaa akka ta'e in beekna. ³Ati yaa namana! Warra waan akkasii hojjetanitti faradda, ofii keetii immoo isuma sana yommuu gootu, firdii Waaqayyo jalaa baqattee kan baatu sitti fakkaataa? ⁴Yookiis baay'ina gaarummaa isaa, obsa isaa, siif danda'uua isaa salphaatti ilaaltaa ree? Gaarummaan Waaqayyo gara geddarannaayaada garaatti akka si geessu hin hubattuu ree? ⁵Mata-jabina keetii fi yaada garaa keetii geddarachuu diidu keetii garuu, guyyaa dheekkamsa of irratti walitti in qabda; ⁶Waaqayyo nama hundumaafuu adda addaan akkuma hojjiisaatti gatii in kennae*. ⁷Inni warra obsaan waan gaarii hojjechaa, guddina, ulfina hin darbine, jirenya hin badnes Waaqayyo biraa argachuu

barbaadaniif jirenya bara baraa in kennaaif*. ⁸ Namoota warra ofittoo warra dhugaadhaaf abboomamuudidannii, seera Waaqayyoo malee jiraachuu-dhaaf abboomamanitti garuu in dheek-kama, isaan in ifatas*. ⁹ Dhiphinnii fi gidiraan lubbuu nama hamaa godhu hundumaatti in dhufa; kunis duraan dursee nama Yihudii irratti akkasumas nama Yihudii hin ta'in irratti in dhufa. ¹⁰ Guddinni, ulfinni, nagaanis nama waan gaarii hoijetu hundumaaf in kennama; kunis duraan dursee nama Yihudiitif akkasumas nama Yihudii hin ta'iniif in kennama. ¹¹ Waaqayyoo nama wal hin caalchisu*.

*1 14:10; Mat 7:1-2; Luq 6:37; Yoh 8:7; Yaq 4:12

*4 2Phe 3:9,15

*6 Far 62:12; Fak 24:12; Er 17:10;

Mat 16:27; 2Qor 5:10

*7 Mat 25:34; 13:43; Yoh 5:29

*8 2Tas 1:8,9; Yoh 3:36

*11 HoE 10:34; Qol 3:25; IPhe 1:17;

Kes 10:17

12 Warri seera utuu hin qabaatin yakkan hundinuu, seerichi utuu hin ilaalamin in dhumu; warri seera qabaataniif yakkan hundinuu, seerichaan isaanitti in faradama. ¹³ Warri seera dhaga'an Waaqayyoo durattti qajeelota hin ta'an, waan seerichi abboomu warri godhan garuu qajeelota in ta'u*. ¹⁴ Yihudoota kan hin ta'in warri seerichi hin qabne, uumama isaaniiitiin waan seerichi isaan irraa barbaadu yeroo hoijetan, yoo seericha hin qaban ta'e iyyuu isaan ofuma isaanii keessaa seera qabu*. ¹⁵ Isaan, hojiin seerichi abboomu garaa isaanii keessatti akka caafamee jiru in argisiis; dhageettiin garaa isaanii akkasumas yaadni garaa garaa takka takka isaan hadheessan, takka takka immoo isaaniiif falman, waa'ee kanaaf dhugaa ba'uus isaanii ti*. ¹⁶ Akka wangeela ani barsiisutti, guyyaa Waaqayyoo harka Yesus Kristosiin dhoksaa namootaa bakkee baasee faradutti, wanti kun in beekama*.

*13 Mat 7:21; Yaq 1:22,25

*14 HoE 10:35

*15 1:19,32; Ibr 8:10

*16 1Qor 4:5; 2Xim 2:8

Seera Qabaachuu Duwwaan Kan Hin Geenye Ta'u Isaa

17 Ati garuu "Ani Yihudii dha" ofiin jetta, seerri anaaf jira jettee in amanatta, "Waaqayyoo dhuunfaa koo ti" jettee of in jajja. ¹⁸ Jaalala Waaqayyoo beekta; seerichaan barsiifamtee, isaa ta'u fi isaa hin taane gargar baaftec in himta*. ¹⁹ Jaamotaaaf karaa argisii-saa, warra dukkana keessa jiraniff ibsaa akka taate of amanatta*. ²⁰ Seericha keessattis beekumsaa fi dhugaa isaa bifa macaafaatti qophaa'e waan argatteef, gowwoota in gorsita, wallaalotas in barsiifta. ²¹ Yoo akkas ta'e immoo, ati warra kan biraa kan barsiiftu, ofi kee immoo hin barsiiftuu? "Hin hatin!" jettee utuma lallabduu, ofi keetii immoo in hatta mitii? ²² "Hin ejjin!" in jetta, ati immoo in ejjita mitii? Ati waaqayyolii tolfaman in ciigaata, galma isaanii immoo in saammatta mitii? ²³ Seera Waaqayyoo qabaachuu keetiin of in jajja, seericha cabsuu keetiin immoo maqaa Waaqayyoo in salphifta mitii? ²⁴ Akkuma caafamee jiru, "Sababii keessaniif maqaa Waaqayyoo warra saba Waaqayyoo hin ta'in giddiutti in arrabsama" in jedha*.

*18 Filp 1:10

*19 Mat 15:14

*21 Far 50:16-21; Mat 23:3-4

*24 Isa 52:5; His 36:20-23

25 Waan seerichi abboomu hundumaay yoo goote, dhagna-qabaan siif waa'ee in baasa; seericha irra yoo daddarbite garuu, dhagna qabachuun kee akka waan dhagna hin qabatin hafteetti in lakkaa'ama*. ²⁶ Namni dhagna hin qabatin immoo waan seerichi gaafatu yoo eege, dhagna hin qabatin hafuu isaa akka dhagna-qabaatti hin lakkaa'amuufii ree? ²⁷ Egaanamni akka umametti utuu dhagna hin qabatin hafee waan seerichi abboomu rawawtu, sitti in farada, ati seericha caafame utuu qabduu, utuma dhagna qabatuus seericha irra in daddarbita. ²⁸ Namni bifa isaa bakkeetti mul'atuun Yihudii waan ta'eef, Yihudii dhugaa hin ta'u; dhagna-qabaan fooniis dhagna-qabaa dhugaa hin ta'u*. ²⁹ Namni keessa namummaa isaatii isaa bakkeetti hin mul'anneen Yihudii ta'e garuu, Yihudii dhugaa dha; dhagna-qabaan yaada garaa namaas dhagna-qabaa isaa

dhugaa dha; kunis hojii hafuura Waaqayyoo ti malee, hojii seericha isaa caafamee miti. Namni akkasii kun Waaqayyoo biratti malee, namoota birtatti hin jajamu*.

*25 Er 4:4; 1Qor 7:19; Gal 6:13

*26 Gal 5:6

*28 9:6; Yoh 8:39

*29 Kes 30:6; Filp 3:3; Qol 2:11

Qajeelina Waaqayyoo Fi Jal'ina Namootaa

3 ¹ Egaa Yihudiin caalmiaa maalii qaba ree? Yookiis bu'aan dhagnaqabaan maali ree? ² Karaa kam iyyuu bu'aa baay'ee qaba, bu'aa kana keessaa inni caalu, sagaleen abdi Waaqayyoo Yihudoottati hadaraa kennamuu isaa ti*. ³ Isaan keessaa kaan yoo hin amanamne ta'an immoo attam ta'a ree? Amanamuu dhabuun isaanii immoo amanamummaa Waaqayyoo oolchaa ree? ⁴ Kun raawwatee ta'uun hin danda'u; namni eenyu illee sobaa yoo ta'e iyyuu akkuma caaffanni qulqlaa'an, "Ati dubbi kee hundumaan dhugaa akka argatuutti, yeroo si hadheessanitts akka irra aantutti" jedhu, Waaqayyoo dhuga-qabeessa*. ⁵ Garuu jal'inni keenya qajeelina Waaqayyoo mul'isuudhaaf hoijeta yoo ta'e, nuyi maal jenna ree? Waaqayyo yeroo nutti dheekkamu jal'ina hin hoijetuu ree? Kanas akka yaada namaattan dubbadha*. ⁶ Kun raawwatee ta'uun hin danda'u! Silaa immoo Waaqayyo attamitti biyya lafaatti farada ree? ⁷ Garuu soba kootiin dhugaan Waaqayyoo caalaa mul'atee, ulfina kennisiisaaf yoo ta'e, maaliif ammuma iyyuu akka cubbamaatti yakki anatti muramaa jira ree? ⁸ Yoos immoo gaarii akka dhufuuhamaa in hoijenna hin jennuu ree? Kanas akkas jechuu isaa ti jedhanii maqaa koo balleessaniiru, isaan akka-siitti yakka muruun garuu qajeelaa dha*.

*2 9:4; Kes 4:7-8; Far 147:19-20

*3 9:6; 11:29; 2Xim 2:13

*4 Far 116:11; 51:4; Tit 1:2; Yoh 3:33

*5 9:14

*6 Uma 18:25; Isa 11:3-4

*8 6:1

Namni Qajeelaan Tokko Illee Hin Jiru

9 Egaa nuyi warri Yihudoottaa caal-maa qabna moo ree? Waawuu, karaa tokko illee hin qabnu; anoo kanumaan dura Yihudoonni, Yihudootta warri hin ta'in hundinuu humna cubbuu jala akka jiran mul'iseera*.

¹⁰ Caaffanni qulqulla'aan,

"Namni qajeelaan hin jiru, lakkii, tokko illee hin jiru."

¹¹ Namni tokko iyyuu hin hubatu, namni tokko illees

Waaqayyoon hin barbaadu;

¹² namoonni hundinuu karaa

Waaqayyoo irraa goraniiru, ergaan-takkaa warra dhimma hin baafne ta'aniiru; namni gaarii hoijetus tokko illee hin jiru*,

¹³ afaan isaaniitiin gara awwala banamaatti nama geessu, arraba isaaniitiin in gowwoomsu; hadhaan mar'ataa hidhii isaanii jala jira*.

¹⁴ Afaan isaaniif abaarsaa fi dubbi hadhaa'aadhaan guutuu dha*;

¹⁵ miilli isaaniif dhiiga dhangalaasuutti ariifataa dha,

¹⁶ karaa isaan irra darban irra diiguu fi gadadchuutu jira;

¹⁷ isaan karaa nagaa immoo hin beekan*;

¹⁸ Waaqayyoon sodaachuu yaada isaanii keessa hin jiru*"

*9 1:18—2:24; Gal 3:22

*10-12 Far 14:1-3; 53:1-3

*13 Far 5:9; 140:3

*14 Far 10:7

*15-17 Isa 59:7-8; Fak 1:16

*18 Far 36:1

19 Ammas seerri waanuma jedhu, warra seera jala jiranitti akka dubbatu nuyi in beekna; kanas nama hundumaa afaan qabachiisudhaaf, guutummaa biyya lafaas firdii Waaqayyoo jala gal-chuudhaaf in dubbatu. ²⁰ Egaa nama kanta'e tokko illee wanta seerri nama irraa barbaadu gochudhaan Waaqayyo du-ratti qajeelaa hin ta'u. Seerri cubbuun maal akka ta'e nama hubachiisa*.

*20 7:7; Far 143:2; Gal 2:16

Akka Itti Waaqayyo Qajeelaa Nama Godhu

21 Amma garuu karaa seerichaa utuu hin ta'in, karaan namni ittiin qajeelaa ta'u Waaqayyo biraa mul'a-teera; seerii fi raajonni karaa kanaaf dhugaa ba'aniiru*. 22 Namni Yesus Kristositti amanuuudhaan fuula Waaqayyo duratti qajeelaa in ta'a; kana irrattis warra amanan hundumaaf garaagummaan hin jiru*. 23 Hundinuu yakkaniiru, ulfinni Waaqayyoos isaanitti hir'ateera*. 24 Isaanumti immoo ayyaana Waaqayyo isa karaa furii Yesus Kristos tola isaaniiif kennameen, qajeelota in ta'u*. 25 Inni dhiiga isaa dhangalaasee du'uudhaan warra isatti amananiif mi'a araaraa haa ta'uuf, Waaqayyo isa dhaabe. Waaqayyo ofii isaa qajeelaa akka ta'e mul'isuudhaaf kana godhe; obsa isaa-tiinis cubbuu namoonni kanaan dura hoijjetan irra darbeeraaf*. 26 Bara sanaatis Waaqayyo qajeelummaa isaa argisiisuf inni ofii isaa qajeelaa ta'uu isaa, nama Yesusitti amanus qajeelaa gochuu isaa mul'iseera.

*21 I:17; HoE 10:43

*22 Gal 2:16; Filp 3:9

*23 3:9; 1Yoh 1:8

*24 5:1; Efe 2:8-9; Tit 3:7

*25 Lew 16:5-15; Efe 1:7

27 Egaa maaliin of jajna ree? Waan ittiin of jajnu tokko illee hin qabnu, seera maaliitiin dhabna? Akka abboommii seeraatti hojjechuudhaanii? Waawuu, akka abboommii amantiitti jiraachuudhaan malee*. 28 Namni waan seerri abboomu hojjechuudhaan utuu hin ta'in, amanuu duwwaadhaan Waaqayyo duratti qajeelaa akka ta'u cimsinee in barsiif-na*. 29 Waaqayyo keenya Waaqayyo warra Yihudoottaa duwuaa dha moo? Saba warra Yihudoota hin ta'inifis Waaqayyo mitii ree? Eyyee, inni saba warra Yihudoota hin ta'inifis immoo Waaqayyo dha*. 30 Waaqayyo tokki-cha erga ta'e, saba Yihudoottaa warra dhagna qabatan amantiitti isaanitiin, saba warra kaan warra dhagna hin qabatinis amantiidhuma isaanitiin qajeelota isaan in godhata*. 31 Egaa immoo amanti kanaan seera diigna jechuu dha moo ree? Waawuu, kun

raawwatee ta'uu hin danda'u, seera jabeessinee dhaabna malee*.

*27 8:2; 1Qor 1:31

*28 Gal 2:16; HoE 13:38-39

*29 10:12

*30 4:11-12; Gal 3:20; Kes 6:4

*31 8:4; Mat 5:17

Abrahaam Amantiidhaan Qajeelaa Ta'uu Isaa

4 1 Kana irratti waa'ee Abrahaam abbaa sanyii keenya maal jenna ree? Waaqayyo duratti maal argate? 2 Abrahaam waan hojjeteen qajeelummaan utuu lakkaa'ameeraaf ta'e, Waaqayyo duratti yoo ta'uu dhaabaate iyyuu, kan ittiin of jaju in qabaata ture*. 3 Caaffanni qulqullaa'aan waa'ee isaa maal jedha ree? "Abrahaam Waaqayyoon amanate, kunis qajeelummaatti lakkaa'ameef" jedha*. 4 Beenyaa nama hojjeteef baafamu, gatii argachuuun isaaaf ta'utti lakkaa'ama malee, akka kennaa tolaatti hin lakkaa'amu*. 5 Namni akka seerri aboomutti hin hoijjenne garuu Waaqayyo irraa fagaachuu isaa beekee, Waaqayyo isa qajeelaa nama godhutti yoo amane, amantiin isaa qajeelummaatti in lakkaa'amaaf*. 6 Namni, waan seerchi abboomu utuma hin hoijjetin Waaqayyo qajeelummaa lakkaa'uuf, gammachuu akka qabu Daawit dubba-teera,

7 "Warri seera irra daddarbuun isaanii dhiifameef, warri cubbuun isaanii akka deebi'ee hin argamne godhameef haa gammadan!

8 Namni gooftichi cubbuu isaa itti hin lakkofne haa gammadu*" jedhe.

*2 1Qor 1:31

*3 Uma 15:6; Gal 3:6

*4 11:6

*5 3:26,28

*7-8 Far 32:1

9 Nuyi, "Amantiin Abrahaamiif qajeelummaatti lakkaa'ame" jenna'o, gammachuun kun warruma dhagna qabatan duwwaadhaaf moo yookiis warra dhagna hin qabatinis in ta'a ree? 10 Egaa attamitti lakkaa'ameef? Erga inni dhagna qabatee moo yookiis utuu inni dhagna hin qabatin? Erga inni dhagna qabate miti, utuu inni

dhagna hin qabatin lakkaa'ameef maa-lee. 11 Abrahaam utuu dhagna hin qabatin qajeelummaa amantiidhaan argatee, isa argate kana cimsuudhaa-fis dhagna-qabaa akka milikkitaatti fudhate; karaa kanaan warra utuu dhagna hin qabatin amanan hundumaaf qajeelummaan akka lakkaa'amuuuf abbaa isaanii ta'e*. 12 Inni warra dhagna qabatiifis abbaa ta'eera, isaan keessaa iyyuu warra dhagna-qabaa duwwaa utuu hin ta'in, warra karaa amantiisa abbaan keenya Abrahaam utuu dhagna hin qabatin irra adeeme' irra faana isaa duukaa bu'a-niifis abbaa ta'e*.

*11 Uma 17:10-11

*12 Mat 3:9; Yoh 8:39

Abdiin Waaqayyo Karaa Amantiis Raawwatomuu Isaa

13 Abdiin Abrahaamiif yookiis sa-nyii isatiif kenname, biyya lafaa akka dhaaluuf; kunis Abrahaam seera waan eegeef utuu hin ta'in, amantiidhaan qajeelummaa waan argateef isaaif kenname*. 14 Namoonni seericha eeguudhaan dhaala sana argatu yoo ta'e, amantiin namaa akkasumaan, abdiin Waaqayyoos gatii malee in hafa*. 15 Seerri dheekkamsa Waaqayyo in fida, garuu utuu seerri hin jiru ta'e, seera irra darbuunis hin jiru ture*.

*13 Uma 17:4-6; 22:17-18; Gal 3:29

*14 Gal 3:18

*15 3:20; 5:13; 7:8,10

16 Kanaafis abdichi ayyaana irraa kan ka'e, sanyii isaa hundumaafis kan eegamu, akka ta'uuf amantiis irra in dhaabate. Kunis warra seera eeguutti qabaman duwwaaf utuu hin ta'in, warra akka Abrahaam amananiifis immoo in eegama; Abrahaam abbaa hunduma keenya ti*. 17 Abdiin kun fuula Waaqayyo dura jira, "Saba baay'eedhaaf abbaa akka taatuuf ani si dhaabeera" kan jedhu caafameera. Abrahaam immoo Waaqayyo isa warra du'an jiraachisu, isa waan hin jirre akka jiraatu godhutti amaneera*. 18 Abrahaam akka yaada namaatti waan hin abdachiifne in abdate; "Sa-nyiin kee akkas in baay'ata" akkuma jedhames abbaa saba baay'ee akka ta'u amane*. 19 Inni, dhagni isaa akka du'e, nama wagga dhibba guutuu

ga'e ta'u isaa, gadameessi Saaraas akka waan du'ee ta'u isaa heduu-dhaan amantiitti hin laafne*. 20 Inni amantiitti jabaatee Waaqayyoof hoo-qubaa dhi'eesse malee, amanuu dha-buudhaan abdii Waaqayyo kenneef hin dhabne. 21 Waaqayyo waan abda-chiise gochuudhaaf immoo akka dan-da'u inni guutummaatti hubateera*.

22 Kanaaf iyyuu, "Qajeelummaatti isaaif lakkaa'ame" jedhame*. 23 Inni "Isaaif lakkaa'ame" jedhu Abrahaam duwwaadhaaf caafame miti. 24 Nuyi warra amannuufis immoo akka lakkaa'amu caafameera, nuyis Waaqayyo isa gooftaa keenya Yesusin warra du'an keessaa kaasetti in amanna*.

25 Yesus irra-daddarbaa keenyaaf du'atti dabarfamee kenname; qajee-lummaa akka argannuufis du'aa kaafame*. 26 Gal 3:7,9,14

*17 Uma 17:5; Ibr 11:19

*18 Uma 15:5; Ibr 11:1

*19 Uma 17:17; Ibr 11:11

*21 Uma 18:14; Lug 1:37

*22 Uma 15:6

*24 15:4; IPhe 1:21

*25 8:32,34; Isa 53:4-5

Waaqayyo Duratti Qajeelaa Ta'uu

5 1 Kanaafis amantiidhaan qajeelota erga taanee, gooftaa keenya Yesus Kristosiin Waaqayyo biratti nagaag qabna*. 2 Karaa isaa ayyaana isa amma miyeeffachaa jirru kanatti amantiidhaan dhi'aachuu arganneerra; abdii ulfina Waaqayyoo irraa hirmaachuu keenyaas gammachuudhaan in himanna*. 3 Kana malees immoo gidi-raan obsa akka fidu beeknee, gidiira nutti dhufes gammachuudhaan in himanna*. 4 Obsi qoramani ba'uunis abdii fida. 5 Sababi Waaqayyo, jaalala isaa isa karaa hafuu qulqulluu nuuf kenname, garaa keenya keessatti dhangalaaseef, abdiin immoo nu hin yeellaasisu*.

*1 3:24,28; Efe 2:14-15; Isa 32:17-18

*2 Efe 3:12

*3 Yaq 1:2-3; IPhe 1:5-7

*5 Far 22:5; 25:20; Ibr 6:18-19; 1Yoh 4:13

6 Nuyi amma illee of-dadhaboo taanee utuu jirruu yeroon yaadame yommuu ga'etti Kristos warra akku-ma keenya Waaqayyo irraa fagaataan hundumaaf du'e*. 7 Tarii namni, nama

waan gaarii godhe tokkoof du'uuf fedha qaba ta'a malee, nama qajeelahaaf waan du'uuf hin fakkatu.⁸ Waaqayyo garuu, utuma nuyi cubbamoota taanee jirruu, Kristos nuuf du'uuf isaa-tiin hammam akka nu jaallate in argisiisa*. ⁹Kanaafis amma nuyi dhiiga isaa isa dhangala'een qajeelota erga taanee, hammam caalaatti isumaan immoo dheekkamsa Waaqayyo jalaa ooluuf jirra*!¹⁰ Nuyi amma illee diinota utuma jirruu, du'a ilma isatiin Waaqayyotti erga araaramnee, amma immoo nuyi warri isatti araaramne jireenyi isatiin hammam caalaatti ooluuf jirra*!¹¹ Kana duwwaas miti, gooftaa keenya Yesus Kristosiin amma araara waan qabnuufis Waaqayyotti gamma-duu keenya in himanna malee*.

*6 1Phe 3:18

*8 8:32; Yoh 3:16; 1Yoh 4:9-10

*9 1:18; 2:5,8; Efe 1:7; Qol 1:14

*10 4:25; 8:7-8; 2Qor 5:18-19; Qol 1:21-22

*11 1Qor 1:30-31

Duuni Addaamiin, Jireenyi Immoo Yesusiin Dhufuu Isaa

12 Egaa cubbuun karaa nama tokko biyya lafaatti akkuma dhufe, duunis karaa cubbuu akka gale, akkasumas namoonni hundinuu waan yakkanif duuni sanyii namaa hundumaa wal ga'e*. ¹³ Utuma seerichi hin kennamin iyyuu cubbuun biyya lafaa irra jira ture; garuu lafa seerii hin jirretti cubbuun hin lakkaa'amu*. ¹⁴ Haa ta'u iyuu malee, bara Addaamii jalqabee hamma bara Museetti duuni nama hundumaa irratti mo'e; warruma sanyii irra-daddarbaa Addaamiin hin yakkin irratti iyyuu mo'eera, Addaam fakkeenyi isa dhufuu jedhu sanaa ture'o.

*12 6:23; 1Qor 15:21; Uma 2:17; 3:6,19

*13 4:15

15 Kennaan Waaqayyo tola kenne garuu, akka irra-daddarbaa sanaa miti. Namoonni baay'een irra-daddarbaa nama tokkootiin yoo du'an, ayyaanni Waaqayyo fi kennaan tolaa inni isa irra guddaa caalu immoo Yesus Kristos namicha tokkicha sanaan, namoo-ta baay'eedhaaf in argama*. ¹⁶ Wanti kennaan Waaqayyo inni tolaa kuu fidu immoo, akka isa cubbuun nama tokko fide sana miti. Irra-daddarbaa namicha tokkicha sanaa irratti firdiit

kennname; firdichis yakka kan muru ture. Irra-daddarbaa namoota baay'ee irratti garuu kennaan tolaatu kennname; kennaan sunis qajeelummaatti kan geessu ture. ¹⁷ Irra-daddarbaa nama tokkootiin, sababii nama tokkicha sanaaf duuni erga mo'ee, warri qajeelummaa argatan immoo Yesus Kristos namicha tokkicha sanaan hammam guddaa caalchisanii jirenyatti haa mo'an ree! Isaan ayyaana Waaqayyo fi kennaan tolaa hamma isaan irraa hafutti fudhataniiru.

*15 1Qor 15:21-22; Yoh 1:16-17

18 Egaa akkuma irra daddarbuun nama tokkicha nama hundumaa akka mursiise, qajeelchuun nama tokkoo immoo namoota hundumaa firdii qajeelummaa argachiise in jiraachisa. ¹⁹ Akkuma abboomamuu diduu nama tokkootiin baay'een cubbamoota ta'an, abboomamuu nama tokkootiin immoo akkuma baay'een qajeelota in ta'u*. ²⁰ Seerii irra-daddarbaa baay'isuudhaaf gidduu lixe; garuu lafa irra daddarbuun baay'atetti immoo ayyaanni Waaqayyo caalaatti baay'ate*. ²¹ Akkuma cubbuun karaa du'a mo'e, ayyaanni karaa gooftaa keenya Yesus Kristos gara jirenya bara baraatti nu geessuudhaaf qajeelummaadhaan in mo'a*.

*19 3:24-26; Ibr 5:8-9; Isa 53:11

*20 7:8,13; Gal 3:19

*21 6:23

Cubbuu Jalaa Du'anii Kristos Jala Jiraachuu

6 ¹Egaa ayyaanni Waaqayyo akka baay'atuuf, cubbuutti jiraachuu itti fufna jennaa ree*? ²Kun matumaa hin ta'u! Nuyi warri cubbuu jalaa duune, si'achi attamitti cubbuu jala jiraanna ree*? ³Yookiis nuyi warri Kristos Yesusiti dabalamuudhaaf cuuphamne, du'a isaattis isatti dabalamuudhaaf akka cuuphamne in wallaaltanii ree*? ⁴Nuyi cuuphamuudhaan du'a isaattis isatti dabalamne isaa wajjin awwaalamneerra; Kristos humna abbaa isa ulfina-qabeessaan warra du'an keessaa akkuma kaafame, nus immoo jirenyi haaraatti in jiraanna*.

*1 3:5-8; 5:20

*2 1Phe 2:24; 4:1

*3 Gal 3:27

*4 Qol 2:12-13; 1Phe 3:21

5 Akkuma du'a isaatti isaa wajjin walitti dabalamne, akkasuma du'a ka'uua isaattis isaa wajjin walitti in dabalamna*. ⁶Nuyi deebinee garba cubbuu akka hin taanetti, dhagni inni cubbuu hoijetu akka badduu baafamuuf, namummaan keenya inni moo-faan isaa wajjin akka fannifame in beekna*. ⁷Namni yommuu du'u humna cubbuu jalaa in ba'a. ⁸Kristosii wajjin yoo duune garuu, Kristosii wajjin immoo akka jiraannu in amanna*. ⁹Kristos warra du'an keessaa erga kaafamee, deebei'ee akka hin duune, duunis si'achi isa irratti goftummaa akka hin qabne beekna*. ¹⁰Du'a al tokko, waa'ee cubbuuttiif du'e; jirenya isaa ammaa immoo Waaqayyoof in jiraata*.

¹¹ Isinis immoo akkasuma akka warra cubbuu jalaa du'anii, karaa Kristos Yesus Waaqayyoof jiraataniitti of laka-kaa'aa*!

*5 2Xim 2:11; Filip 3:10-11

*6 Gal 5:24; 6:14; Efe 4:22-23

*8 Gal 2:20; Qol 3:3-4

*9 Far 16:10; HOE 2:27; Ibr 7:24; Mul 1:18

*10 Ibr 9:26-28; 1Phe 3:18

*11 6:4,8; 2Qor 5:15; 1Phe 2:24

12 Ammas cubbuun warra kajeellaa fooniitiif abboomaman akka isin hin godhannetti, dhagna keessan isa du'e keessatti isa hin moosisinaa*! ¹³Bu'aa dhagna keessanii mi'a jal'inaa gochuudhaaf harka cubbuu jala hin galchinnaa! Garuu akka namoota warra du'a keessaa ba'anii jirenya argatanitti, Waaqayyoof of kennitanii, bu'aa dhagna keessanii mi'a qajeelinaa gochuudhaaf harka Waaqayyoof jala galchaa*! ¹⁴Isin seera jalatti qabamtanii kan jiraattan utuu hin ta'in, ayyaana Waaqayyoof jala waan jiraattanif cubbuun isin irratti goftummaa hin qabaatu*.

*12 Uma 4:7

*13 6:19; 12:1

*14 7:4-6; Gal 5:18; 1Xim 1:9; 1Yoh 3:6

Garbummaa Cubbuu Jalaa Ba'anii Hojjetaa Qajeelinaa Ta'u

15 Egaa seera jalatti qabamnee kan jiraannu utuu hin ta'in, ayyaana Waaqayyoof jala waan jiraannuuf, cubbuu hoijennuu ree? Kun matumaa hin ta'u*. ¹⁶Waan tokko of irratti goftaa godhannetii harka isaa jala yoo of galchitan, isin wanta sanaaf garba akka taatan hin beektanii ree? Cubbuudhaaf

yoo abboomamtan du'aaf, Waaqayyoof yoo abboomamtan qajeelinaaf in bul-tu*. ¹⁷Waaqayyoon galanni haa ga'u! Isin dur garboota cubbuu turtan; amma garuu qomoo barsiisa keenya isa itti kennamtan sanaaf garaa guutuudhaan abboomamtanittu. ¹⁸Cubbuu jalaa lu-ba baatanii, hoijetaa qajeelinaa taata-niittu*. ¹⁹Sababii dadhabbi keessaniiif jedhee akka isin hubattanitti nan dubbadha; akkuma kanaan dura gad-dhii-satti jiraachuudhaaf bu'aa dhagna keessanii xuraa'ummaadhaa fi seera malee jiraachuu jala galchitanit, amma immoo qulqullummaatti jiraachuudhaaf bu'aa dhagna keessanii qajeelina jala galchaa*!

*15 5:17,21; 6:1-2

*16 Yoh 8:34; 2Phe 2:19

*18 Yoh 8:32; 1Phe 2:16

*19 1:24; 6:13; 12:1

20 Garboota cubbuu yommuu tur-tan, qajeelinaa fi abboomamuu jalaa baatanii turtan. ²¹Egaa hoijin keessan yeroo sanaa ija attamii kenne ree? Ija inni kenne sanatti amma yeella'aa jirtu; wanti kun hundinuu gara dhu-maatti du'atti in geessa*. ²²Amma garuu cubbuu jalaa luba baatanii hoijetoota Waaqayyoof taataniitti, kunis qulqullummaadhaaf ija isiniif godha-ta, gara dhumaattis jirenya bara bar-aatti in geessa*. ²³Beenyaan nama cubbuu hoijettuu du'a; kennaan Waaqayyoof jiraattanii Kristos Yesus goftaa keenya wajjin tola kennamu garuu jirenya bara baraati ti*.

*21 7:5; 8:6,13

*22 Gal 6:8; 1Phe 1:9

*23 5:12; 1Yoh 5:11; Yag 1:15

Seeraa Fi Fakkeenyi Gaa'elaa

7 ¹Obboloota ko, isin warra seera hubattanitti nan dubbadha; seeri hamma namni jiru duwwaatti nama irratti goftummaa akka qabu hin beektanii ree? ²Fakkeenyiaaf dubartiin heerumte tokko, hamma abbaan manaa ishee jiraatu duwwaatti seeraan itti hidhamtee jirti; abbaan manaa ishee yoo du'e garuu, seera isa ittiin abbaan manaa ishee sanatti hidhamteettii hikamuu ishee ti*. ³Egaa akka kanati abbaan manaa ishee utuma jiruu, dhiira kan biraa wajjin yoo jiraatte, ejjituu jedhamti; abbaan manaa ishee yoo du'e

garuu, isheen seera sanattii hiikam-teetti, dhiira kan biraatti yoo heerumtes ejituu hin jedhamtu. ⁴ Akkasuma yaa obboloota ko, isin warri bu'aa dhagna Kristos taatanii duutani turtan, seera isa itti hidhamtanii turtan jalaa hiikamtanittu! Kanaaf kan nama biraa, kana jechunis kan isa warra du'an keessaa kaafamee in taatu; kanaan hundumti keenya Waaqayyoof ija in godhanna*. ⁵ Yeroo nuyi akka fooniitti jiraachaa turre, hawwiin foonii inni cubbuudhaan guute seerichaan toosifamee, du'aaf akka nuyi ija godhannuuf, bu'aa dhagna keenyaa keessaa in hojjeta ture*. ⁶ Amma garuu seera isa moofaa dur caafamee jalatti utuu hin ta'in, jirenya hafuuraa isa haaraa keessatti akka hojjennuuf, isa nu hidhate jalaa duunee, seerattiis hiikamneerra*.

*2 1Qor 7:39

*4 6:4; 2Qor 11:2; Gal 2:19; Qol 2:14

*5 6:21

*6 6:4; 8:1-2; 2Qor 3:6

Hojii Seeraa

7 Egaa immoo seerri ofuma issatii cubbuu dha jenna moo ree? Kun matumaa hin ta'u. Haa ta'u iyyuu malee, utuu seerri hin jiraannee ani cubbuu hin beekun ture; utuu seerri "Waan namaa hin hawwin!" hin jenne ta'e, hawwuun maal akka ta'e hin beckun ture*. ⁸ Cubbuun garuu abboommidaan qabatee hawwii garaa garaa hundumaa na keessaa dammaqse; id-doo seerri hin jirretti cubbuun du'a dha*. ⁹ Iddoo seerri hin jirretti ani jiraachaan ture; yeroo abboommichi dhufetti garuu cubbuun in bayyannante. ¹⁰ Yommus ani nan du'e; abboommichi inni gara jirenyaatti geessuutre, gara du'aatti kan na geessu ta'uun isaa argameera*. ¹¹ Cubbuun abboommichaan qabatee, na gowwoomsee, isumaanis na ajjeese*.

*7 3:20; Bau 20:17; Kes 5:21

*8 5:13; 1Qor 15:56

*10 Lew 18:5; Kes 5:33; Yaq 1:15

*11 Uma 3:13; Ibr 3:13

12 Seerichi illee ofii issatii qulquluu dha, abboommichis qulqulluu, qajelaa, gaarii dhas*. ¹³ Yoos immoo waanuma gaariitu du'a anatti fide jehuudhaa ree? Kun matumaa hin ta'u. Cubbuun cubbuu ta'uun isaa, karaa

abboommichaas cubbuun hamma malee hammaachuun isaa akka mul'atuuf, cubbuudhumti waan gaariidhaan du'a anatti fide*.

*12 1Xim 1:8

*13 5:20

Wal'aansoo Nama Keessaa

14 Seerichi seera hafuuraa akka ta'e, nuyi in beekna, ani garuu nama foonii isa cubbuu jalatti gurguramee dha*. ¹⁵ Waanan dhimma baasu hin hubadhu; ani waanan jibbun hojjedha malee, waanan jaalladhu hin hojjedhu*. ¹⁶ Waanan hin jaallanne nan hojjedha ergan ta'e immoo, seerri gaarii ta'uun issatii walii galuu koo ti. ¹⁷ Waanan hin jaallanne kanas cubbuu isa na keessa jirutu na hojjechiisa malee, anatu hojjeta miti. ¹⁸ Waan gaarii tokko illee, ana keessa yookiis namummaa koo isa foonii keessa akka hin jirre ani beeka; ani waan gaarii gochuu utuman jaalladhuu hojjechuu hin danda'u*. ¹⁹ Waan gaarii isa ani jaalladhu hin godhu; waan hamaa isa ani hin jaallanne garuu nan hojjedha. ²⁰ Ammas waanan hin jaallanne yoon godhe, egaa si'achi cubbuu isa na keessa jirutu na hojjechiisa malee, anatu isa hojjeta miti.

*14 7:18; Far 51:7; Yoh 3:6

*15 7:19; Gal 5:17

*18 Uma 6:5; 8:21; Filip 2:13

21 Egaa ana isa waan gaarii hojjechuu barbaadutti, wanti hamaan harka kootti dhufuu seera ta'uun isaa nan arga. ²² Ani keessa namummaa kootiitiin seera Waaqayyootti nan gammada.

²³ Seerri kan biraa immoo bu'aa dhagna kootii keessaa, seera isa yaadni garaa kootii fudhatee wajjin utuu wal loluu nan arga; lola kanaanis seera cubbuu, isaa bu'aa dhagna kootii keessatti hojjechaa jiru jalatti na boojsiisa*. ²⁴ Ana nama gadadamaa, foon isa gara du'aatti na geessu kana harkaa cenyutu na baasa*? ²⁵ Karaa gooftaa keenyaa Yesus Kristos Waaqayyoof galanni haa ta'u! Akka kanatti, ani ofii kootii yaada garaa kootiin, seera Waaqayyoof nan hojjedha; namummaa koo isa fooniitiin garuu seera cubbuuf nan hojjedha*.

*23 Gal 5:17; 1Phe 2:11
*24 8:10
*25 8:2; 1Qor 15:57

Hafuura Waaqayyoon Geggeeffamanii Jiraachuu

8 ¹ Egaa amma firdiin, warra Kristos Yesusitti qabamanii jiraatanitti faradamu tokko illee hin jiru*. ² Seerri hafuuraa inni karaa Kristos Yesus nama jiraachisu, seera cubbuu isa du'atti nama geessu jalaasi baaseera*. ³ Sababii nama fooniitiif seerri hojji isaa hojjechuu dadhabee. Waaqayyo ilma ofii issatii ergee, cubbuu isa nama foonii keessaatti farade; ilmi isaa kun foon isa namni cubbamaan uffatu uffatee, cubbuu balleessuu dhufe*. ⁴ Wanti seerri nu irraa gaafatu, nuyi warra akka fedha hafuuraatti malee fedha fooniitti hin jiraanne keessatti, akka raawwataa muuf Waaqayyo kana godhie*.

*1 8:33-34; 10:4; Yoh 5:24

*2 Yoh 8:36; 2Qor 3:17

*3 Yoh 1:14; HoE 10:38; 15:10; 2Qor 5:21;

Gal 4:4; Filip 2:7-8; Ibr 2:17

*4 Gal 5:16,25

5 Warri akka fedha fooniitti jiraatan, yaada isaanii fedha foonii irra dhaabaniiru; warri akka fedha hafuuraatti jiraatan garuu, waa'ee waan hafuuraa in yaadu*. ⁶ Yaada ofii fedha fooniitti hidhuun du'a in fida; yaada ofii fedha hafuuraatti hidhuun garuu, jirenya, nagaas in fida*. ⁷ Akka fedha fooniitti yaaduun diina Waaqayyo nama godha; yaadni akkasii seera Waaqayyoottii wajjin walii hin galu; isaaab'oomamuus hin danda'u*. ⁸ Warri akka fedha fooniitti jiraatan, Waaqayyoon garaa ciibsuu hin danda'an.

*5 1Qor 2:14

*6 6:21-22; Gal 6:8

*7 Yaq 4:4

9 Hafuuri Waaqayyo yoo dhuguma isin keessa jiraate, isin akka fedha hafuuraatti malee akka fedha fooniitti hin jiraattan; namni hafuura Kristos of keessaa hin qabne, kan Kristos miti*. ¹⁰ Kristos isin keessa erga jiraatee, dhagni keessan sababii cubbuutiif du'a yoo ta'e iyyuu, sababii qajeelummaa argattaniff hafuuri jirenya isiniif ta'a*. ¹¹ Hafuuri Waaqayyo inni Yesusin warra du'an keessaa kaase, isin keessa yoo jiraate, inni Kristosin warra du'an keessaa kaase, hafuura isaa isin keessa

jiraatuun, dhagna keessan isa du'us immoo in jiraachisa*.

*9 1Qor 3:16

*10 Gal 2:20; Filip 1:21; Qol 2:13

*11 6:4; 2Qor 4:14; 1Qor 3:16

12 Egaa obboloota ko, wanti raawwachuu nuuf ta'u yoo jiraate iyyuu, akka fedha fooniitti jiraachuudhaaf isaaab'oomamuun nuuf hin ta'u*.

¹³ Akka fedha fooniitti yoo jiraattan du'un keessan beekamaa dha, hafuuraan hojji namummaa keessan issa foonii yoo ajjeeftan garuu in jiraattu*.

¹⁴ Warri hafuura Waaqayyoottii geggeeffaman hundinuu ilmaan Waaqayyo ti. ¹⁵ Hafuurichi isin fudhattan hafuura ilmummaatti guddifamuu ti malee, hafuura garbummaa isa sodaa jalatti isin deebisu miti; hafuura kanaanis, "Abbaa keenya" jennee Waaqayyo in waammanna*. ¹⁶ Hafuurri Waaqayyo hafuura keenyaa wajjin walii galiee, ijoollee Waaqayyo ta'u keenya dhugaa in ba'a*. ¹⁷ Nuyi ijoollee Waaqayyo erga taanee, warra waan hundumaa argatan in taana; waan kana hundumaas Waaqayyo bira in arganna; Kristosii wajjin erga dhiphannee, isaa wajjin immoo ulfaachuudhaaf, waan Kristos argatu hundumaas isaa wajjin in arganna*.

*12 6:7,18

*13 8:6; Gal 6:8; Efe 4:22-24

*15 Gal 4:1-6; 2Xim 1:7; Mar 14:36

*16 2Qor 1:22

*17 Gal 4:7; 2Xim 2:11-12;

Yoh 17:22,24; Mul 21:7

Ulfina Isa Mul'achuuf Jiru

18 Dhiphinni keenya si'anaa kun, ulfina isa nuuf mul'ifamuuf jiruu wajjin wal bukkee qabamee, ilaalamuu akka hin dandeenyetti nan lakkaa'a*.

¹⁹ Uumamni hundinuu, mul'achuuf ijoollee Waaqayyo dhimmanii eegga-chaa jiru*. ²⁰ Uumamni wanta gatii hin qabne akka ta'u godhameera; inni illee ofii issatii akkas ta'u hin barbaanne, garuu isuma isa uumetu akkas isa godhe; haa ta'u iyyuu malee, akkas ta'uun isaa abdii qaba ture*. ²¹ Uumamni, garbummaa isa wanta badu isa godhe jalaa luba in ba'a; luba ba'uun kun gara birmadummaa ijoollee Waaqayyo warra ulfina qabaniitti in geesa*. ²² Uumamni hundinuu hamma ammaatti akka aaduu fi akka ciniinsifatu

in beekna.²³ Uumama sana duwwatu aada miti; nuyi warri hafuura Waaqayyo akka qabdiitti arganne iyyuu, il-mummaatti guddifamuu, namummaan keenya inni fooniis furamuu, dhimminee yeroo eeggannutti garaa keenyatti in aadna*. ²⁴ Nuyi abdiidhaan fayyine; abdiin ijaan argamu immoo abdi miti; namni waan ijaan argu in abdataa ree*?
²⁵ Wanta ijaan hin argine yoo abdanne garuu, obsaan in eegganna*.

*18 2Qor 4:17

*19 Qol 3:4

*20 Lew 3:17-19

*21 2Phe 3:13; 1Yoh 3:2

*23 2Qor 5:2-4; Gal 5:5

*24 2Qor 1:22; 5:7; Ibr 11:1

*25 2Qor 4:18; Gal 5:5

26 Hafuurichis immoo akkuma kattati dadhabbi keenyatti nu gargaaru; nuyi maal kadhachuu akka nuuf barbaachisu akka ta'utti hin beeknu; hafuurichi garuu aaduu isaatiin karaa namni dubbiidhaan mul'isuu hin daneeyen nuuf in kadhata. ²⁷ Hafuurichi akka jaalala Waaqayyootti warra isaaq qulqullaa'aniif in kadhata; Waaqayyo inni garaa namaa fonqolchu immoo, yaada hafuurichaa in beeka*.
²⁷ 1Qor 2:10; 4:5

28 Waaqayyo warra isa jaallatan karaa hundumaa gargaaree gara gaariitti isaan in geessa; isaanoo warra akka akeekaa isaatiitti waamamanii dha*. ²⁹ Warra duraan durseee bee-kumsa isaatiin fo'ate, fakkaattii ilma isaa isa obboloota baay'eedhaaf angafa ta'uuf jiru, akka ta'aniif yaadaan isaan qabe*. ³⁰ Warra yaadaan isaan qabe immoo waameera; warra waame immoo qajeelota isaan godheera; warra qajeelota godhe immoo ulfinaan isaan ga'eera*.

*28 Efe 1:11

*29 Filp 3:21; Qol 1:15,18; Ibr 1:6

*30 2Tas 2:13-14; 2Xim 1:9

Waaqayyo Kristosiin Guddaa Nu Jaallachuu Isaa

31 Kana hundumaa irratti Waaqayyo gara keenya erga ta'ee, eenyu-nu irratti ka'a jenna ree*? ³² Waaqayyo ilma isaa utuu hin mararsiifatin hunduma keenyaaf dabarseer erga kennee, waan hundumaas immoo ilma isaa wajjin tola nuuf hin kennuu ree*?
³³ Warra Waaqayyo fo'ate eenyu-

hadheessa ree? Erga Waaqayyo akka waan balleessaa hin qabneetti isaan lakkaa'ee, kan hadheessu hin jiru*. ³⁴ Eenyu itti farada ree? Erga Kristos Yesus du'ee kaafamee immoo, gara mirga Waaqayyootti argamee Waaqayyoon nuuf kadhatee, kan itti faradu hin jiru*. ³⁵ Eenyu jaalala Kristosittii gargar nu baasa? Gidiraan yookiis muddamni, ari'atamuun, beelli yookiis qullaat'a'un, sodaachifamuun yookiis billaan gargar nu baasuu danda'aa ree?

³⁶ "Sababii keetiif namoonni guyyaa guyyaatti nu keessaa in ajjeefamu, akka hoolota qalamuuf jedhaniitti lakkaa'amnee jirra" kan jedhu caafameera*.

*31 Far 118:6

*32 Yoh 3:16; 1Qor 3:21

*33 Isa 50:8; Mul 12:10-11

*34 4:25; Ibr 6:20; 7:25; 1Yoh 2:1

*36 Far 44:22; 2Qor 4:11

37 Waan nu irra ga'e hundumaatti garuu, karaa isa nu jaallatee mo'icha gudduda arganna*. ³⁸ Duuni, jireenyi, ergamoонни waaqa irraa, warri bantii waqaqa keessatti aboo qabu jedhamanii sodaataman, wanti amma jiru, wanti dhufuu jirus hundinuu, wanti humna argisiisuu danda'us, jaalala Waaqayyootti gargar akka nu hin baafne ani beeka*. ³⁹ Wanti ol ka'ee jiru, wanti gad fagaatee jirus, uumama keessaa wanti biraas, jaalala Waaqayyo isa karaa gooftaa keenyaa Kristos Yesus nuuf dhufetii, danda'ee gargar nu hin baasu*.

*37 1Yoh 5:4-5

*38 Efe 1:21; 6:12; Qol 2:15; 1Phe 3:22

*39 Yoh 10:28

Waa'ee Saba Waaqayyoof Fo'amlee

9 ¹ Ani Kristosiin dhugaadhuman dubbadha; ani hin sobu, yaadni garaa koos hafuura qulqulluudhaan dhugaa anaaf ba'a*. ² Wanti ani dubbadhu, wanti yaadni garaa koo dhugaa anaaf ba'u, gadda guddaa akkan qabu, gaddi kunis utuu gargar hin citin garaa koo kan na dhukkubsu akka ta'ee dha. ³ Isaan in gargaara yoo ta'e, sababii obboloota koo warra foon koo fi dhiiga kootiif jedhee, ofii kootii Kristosittii gargar kutamee

utuu abaaramee iyyuu nan jaallahan ture*. ⁴ Isaan saba Israa'el; il-mummaan, ulfinni isaa, kakaan yeroo yerootti kakatame, seerri, waaqes-suun, abdiin garaa garaas isaaniif kennaman*. ⁵ Abboonni qomoo kan isaanii ti; akka firooma fooniittis Kristos qomoo isaanii keessaa dhala-te. Waaqayyo inni hundumaa gararraa jiru bara baraan haa galateeffamu! Ameen*.

*1 1Xim 2:7

*3 Bau 32:32; 2Qor 12:15

*4 Bau 4:22; 9:4; Kes 7:6; 14:2; Rom 3:2;

Efe 2:12; Ibr 9:1

*5 1:3; Mat 1:1-16; Lug 3:23-38;

Yoh 1:1; Ibr 1:8-10; 1Xim 3:16

6 Kun garuu dubbiin Waaqayyoof iiixaan ba'uud dadhabe jechuu miti; sanyii Israa'el kan ta'e hundinuu Israa'el dhugaa miti*; ⁷ sanyii Abrahaam kan ta'e hundinuu ijoolle Abrahaam miti; garuu, "Yisihaqin sanyii siif in lakkaa'ama" jedhameera*. ⁸ Kunis, firooma foonii isa ittiin dhalataniin ijoolle Waaqayyo ta'u miti, warra abdi Waaqayyoottin dhalatetu sanyii dhugaatti lakkaa'ama malee jechuu dha*. ⁹ Abdichi, "Yeroo akkasiitti deebi'ee nan dhufa, Saaraanis ilma godhattee na eegdi" kan jedhu ture*.

*6 Lak 23:19; Rom 2:28

*7 Uma 21:12; Mat 3:9; Yoh 8:39

*8 Gal 3:7; 4:23,28

*9 Uma 18:10,14

10 Kana duwwaas miti, Ribqaan ilmaan lakkuu nama tokkoof, innis abaabilii keenya Yisihaqif in ulfoofte*. ¹¹ Ijoolleen sun utuu hin dhalatin, isaan keessaa tokko illee gaarii yookiis hamaa utuu hin godhin, akeeki fo'annaa Waaqayyo dhaabataa akka ta'uuf*, ¹² akka waamicha isaatiitti malee, akka gochaa namaatti akka hin taane beeksisuudhaaf, "Inni angafni isaa quxisuudhaaf in hoijetta" jedhamee haadha isaaniitti himamee ture*. ¹³ Akkuma caafame, "Ani Yaaqoobin nan jaalladhe, Esaawuu garuu nan jibbe" jedhee*.

*10 Uma 25:21

*11 8:28-29; 11:5-6

*12 Uma 25:23

*13 Mil 1:2-3

14 Egaa karaa Waaqayyo loogatu jira jenna moo ree? Matumaa kun ta'u

hin danda'u*. ¹⁵ Inni Museedhaan, "Namuma ani araara gochuufii barbaaduuf araara nan godhaaf, namuma ani garaa laafuuufii barbaaduufis garaa nan laafaaf" jedha*. ¹⁶ Kanaafis kun akka araara Waaqayyootti malee, akka jaalala yookiis dhama'a namaatti miti*. ¹⁷ Caaffanni qulqullaa'an Fara'ooniin, "Ani maqaan koo lafa hundumaa irratti akka labsamutti, humna koo si irratti argisiisuudhaafan ol si kaase" jedha*.

¹⁸ Egaa inni nama barbaaduuf araara in godha*, godha, nama barbaadus mata-jabeessa in godha*.

*14 Uma 18:25; Kes 32:4

*15 Bau 33:19

*16 Efe 2:8-9

*17 Bau 9:15-16

*18 11:30-32; Bau 4:21; 7:3; 8:15; 1Phe 2:8

Dheekkamsaa Fi Araara Waaqayyo

19 Kana irratti ati, "Yoos immoo Waaqayyo attamitti balleessaa nama irraa argata ree? Jaalala isaatiinis cenyutu mormuu danda'a ree?" anaan in jetta*. ²⁰ Garuu nama nana! Kana Waaqayyootti deebisuudhaaf, ati eenyu? Wanti harka namaatiin hoijetame tokko isa hoijeteen, "Maaliif akkasitti na hoijette?" in jedhaanii*?

²¹ Namni suphee dha'u tokko, suphee kutaa tokko irraa, qodaa mana taa'uuf qodaa lagootti itti hoijetamu dha'uudhaaf aboo qaba mitii ree*? ²² Waaqayyo inni dheekkamsa isaa argisiisuu, humna isaas beeksisuudhaaf, warra akka qodaa dheekkamsaa ta'anii badiisaaf qophaa'an kanaaf, baay'ee obsuu danda'eera yoo ta'e immoo maal ta'inna laata ree*? ²³ Akkasumas badhaadhummaa ulfinaa isaa, namoota akka qodaa araaraa ta'an warra inni duraan durseee ulfinaaf qopheesse irratti, mul'isuuudhaaf go-dheera yoo ta'e*? ²⁴ Warri qodaatti fakkeeffamnes nuyi; inni warra Yihudoota duwwaa waame utuu hin ta'in, Yihudoota warra hin ta'in keessaa waameera*. ²⁵ Inni macaafa Hose'aa keessatti,

"Warra kan koo hin ta'in, saba koo jedhee, nan waama; biyya hin jaallataminis, 'Jaallatamuu koo' jedhee nan waama*;
²⁶ iddoodehuma, 'Isin saba koo miti' jedhamee itti himametti,

‘Ilmaan Waaqayyoo jiraataa’
jedhamanii
in waamamu” jedha*.

- *19 Iyo 9:12
- *20 Isa 29:16; 45:9
- *21 Er 18:6; 2Xim 2:20
- *22 2:4-5
- *23 8:29-30; Efe 1:4-12; HoE 13:48
- *24 1:16; 3:29-30
- *25 Hos 2:23; IPhe 2:10
- *26 Hos 1:10

27 Isaayaas immoo waa’ee Israa’elil, “Lakkoobsi ijoolle Israa’el akka cirracha galaana qarqaraa yoo baay’ate iyyuu, isaan keessaa hambaa isaanii duwwaatu oola, ²⁸ gooftichi dubbii isaa isa sodaachisaa gabaabsee lafa irratti in raawwata” jedhee in labsa*. ²⁹ Akkuma Isaayaas duraan dursee dubbates, “Gooftaan maccaa ijoolle utuu nuuf hin hambilne ta’ee, nuyi akka Sodoom taanee, Gomoraas fakkaannee turre” jedhe*.

*27-28 Isa 10:22-23

*29 Isa 1:9

Qajeelummaan Maal Keessaa Akka Argamu

30 Egaa amma maal jennu ree? Saba Waaqayyoo warri hin ta’in, qajeelummaa argachuudhaafis warri hin dhama’in, qajeelummaa argataniru, qajeelummaan isaanii immoo amantii keessaa in argama*. ³¹ Israa’el warri seera qajeelota isaan godhu argachuu-dhaaf dhama’an garuu, isa bira hin geenye*. ³² Maaliif isa bira hin geenye? Isaan amantii keessaa utuu hin ta’in akka waan inni hojji keessaa argamuutti waan itti dhama’aniif isa bira hin geenye; isaan “Dhagaa gufanna” sana irratti gufatan*. ³³ Akkuma caafame,

“Kunoo, ani dhagaa gufanna
kattaa nama kuffisus Xiyoon
keessa nan kaa’,
inni isatti amanatu immoo hin
yeella’u” jedhe*.

*30 10:20

*31 10:2-3; 11:7-8

*32 1Qor 1:23; IPhe 2:8; Isa 58:2

*33 Isa 8:14; 28:16; Mat 21:42,44;

IPhe 2:6

Yihudoonni Karaa Malee Qajeelummaa Barbaaduu Isaanii

10 ¹ Obboloota ko! Yihudoonni akka fayyan garaa koo hundumaan nan hawwa, isaanifiis Waaqayyoon nan kadhadha*. ² Isaan Waaqayyooof akka hinaafan dhugaa nan ba’af; haa ta’u iyyuu malee, Waaqayyooof hinaafuun isaanii akka hubannaa dhugaatti miti*. ³ Qajeelummaa isa Waaqayyo kenu wallalanii, qajeelummaa mataa isaanii dhaabbachuu yaalaniiru; qajeelummaa isa Waaqayyo namaaf kenu jalas of hin galchine*. ⁴ Kristos nama amanu hundumaa gara qajeelummaatti geessuudhaan seericha iddoohaan in ga’a*.

*1 9:1,3

*2 HoE 22:3

*3 9:31-32

*4 Mat 5:17; HoE 13:39; Gal 3:24-25; Ibr 8:13

Fayyinni Nama Hundumaaf Ta’uu Isaa

5 Museen waa’ee qajeelummaa isa seera keessaa argamuutti, “Namni wanta seerichi jedhu godhu, ittiin in jiraata” jedhee caafeera*. ⁶ Qajeelummaan amantii keessaa argamu garuu, “Kristosin gad fiduudhaaf, ‘Eenyutu gara waqaati ol ba’?’ ⁷ Yookiis immoo, Kristosin warra du’an keessaa ol fiduudhaaf, ‘Eenyutu qileetti gad bu’?’ jettee garaa keetti hin yaadin!” jedhe. ⁸ Egaa maal godhi jedha ree? “Dubbichi sitti dhi’oo dha; afaan kee keessa, garaa kee keessas jira” jedha; dubbichis dubbii amantii isa nuyi lallabnuu dha*. ⁹ Yesus gooftaa akka ta’e afaan keetiin yoo beeksifte, Waaqayyo du’aa akka isa kaase immoo garaa keetti yoo amante fayyna bara baraa in argatta*. ¹⁰ Namni garaa isatti amanee qajelaa ta’a, afaan isaatiinis beeksisee in fayya. ¹¹ Caaffanni qulqulla’aan, “Namni isatti amanu hundinuu hin yeella’u” in jedha*. ¹² Kanattis warra Yihudoottaa fi warra Yihudoottaa hin ta’in gidduu garaagarummaan hin jiru; innoo gooftaa nama hundumaa ti, warra isa waammatan hundumaafis badhaadhummaa isaa irraa in kenna*. ¹³ Caaffanni qulqulla’aan, “Namni maqaa gooftaa waammatu hundinuu in oola” in jedha*.

*5 Lew 18:5; Gal 3:12

*6-8 Kes 30:12-14

*9 Mat 10:32; 2Qor 4:5

*11 9:33; Isa 28:16

*12 1:16; Gal 3:28; Qol 3:11;

HoE 10:34-35

*13 Yoe 2:32

14 Namoonni immoo, nama itti hin amanne attamitti waammatu ree? Attamitti nama waa’ee isaa dhaga’anii hin beeknetti amanu ree? Namni utuu isaa-nittii hin lallabin, attamitti waa’ee isaa dhaga’u ree? ¹⁵ Namoonni yoo ergaman malee, attamitti lallabu ree? “Wartti oduu gaarii fidanii dhufan maal maal nama gammachiis!” kan jedhu illee caafameera*. ¹⁶ Hundumti isaanii garuu wangeela dhaga’anii hin abbo-mamne; Isaayaas, “Gooftaa, eenyutu waan nu irraa dhaga’e amane ree?” in jedha*. ¹⁷ Egaa amantiin dhaga’u irraa in dhufa, wanti dhaga’uun ta’u immoo dubbii Kristosiin in beekama*.

*15 Isa 52:7

*16 Isa 53:1

*17 Yoh 17:20; ITas 2:13

18 Amma isaan dhuguma waa’ee kanaa hin dhageenyee ree? jedheen gaafadha. Dhaga’uun isaanii mama hin qabu; caaffanni qulqulla’aan, “Waan isaan afaan isaanii dubbatan lafa hundumaatti ba’e, dubbiin isaanii lafa namni jiraatu hundumaa ga’e” in jedha*. ¹⁹ Yookiis Israa’el hin hubannee ree? jedheen gaafadha. Waaqayyo du-raan dursee, “Warra saba koo hin ta’initti akka hinaaftan nan godha, gaabitaniis saba wallalaatti akka isin aartan nan godha” jechuu isaa Museen dubbateera*. ²⁰ Akkasumas immoo, “Warra ana hin barbaadintti argameera, warra ana hin gaafatinttis mul’adheera” jechuu isaa Isaayaas mul’inatti dubbateera*. ²¹ Israa’el irratti immoo, “Harka koo guyyaa guutuu gara saba abboomamuu didee, anaan mormuutti bal’iseen jira’ jedhee dubbateera” in jedha*.

*18 Far 19:4; Qol 1:23

*19 Kes 32:21; Rom 11:11

*20 Isa 65:1

*21 Isa 65:2

Araara Waaqayyoo Saba Israa’el Iratti

11 ¹ Egaa ani nan gaafadha, Waaqayyo saba isaa gateeraa ree?

Matumaa kun ta’uu hin danda’u! Ani ofii kootii nama Israa’el, sanyii Abra-haam gosa Beniyaamin keessaa tokko*. ² Waaqayyo saba isaa warra du-raan dursee beekumsa isaatii fo’ate hin ganne; waa’ee isa Eliyas, Waqqayyo Israa’elitti kadhatee, caaffanni qulqulla’aan waan jedhu in beektu mitii? ³ Innoo, “Gooftaa! Isaan raajo-ta kee ajjeesaniiru; iddoowan aarsaa kees diiganiiru; ana duwwaatu hafe, isaan jirenya koos balleessuu in barbaadu” jedhe*. ⁴ Deebiin Waaqayyo isaaif kenne immoo maal ture? “Ani namoota Ba’alilif jilbeenfataniin hin sagadin kuma torba ofii kootio hambifadheera” kan jedhu ture*. ⁵ Bara si’anaas immoo akkasuma hambaan warra Waaqayyo ayyaanaa isaaatin fo’atee jiru*. ⁶ Fo’amuun isaanii ayyaanaan erga-ta’ee immoo, hojji isaaniiitii ta’uu hin danda’u; kanaa achi ayyaanii ayyaana ta’ee jiraachuu hin danda’u*!

*1 Er 31:37; Filp 3:5; HoE 22:3

*2 Far 94:14

*3 IMot 19:10,14

*4 IMot 19:18

*5 9:27

*6 4:4; Gal 3:18

7 Egaa maal ta’inna laata ree? Wari-ri Israa’el waan barbaadan argachuu in dadhaban; warri fo’aman argataniiru; warri kaan garuu in hadoodchifaman*. ⁸ Akkuma caafamee jiru,

“Waaqayyo hafuura hadoodchu
isaanitti fide,
hamma har’attis ija hin
arginee fi
gurra hin dhageenyee isaanii
kenne*”.

⁹ Daawitis akkasuma,
“Maaddiin isaanii
furgaasaadhaa fi kiyyoo,
boolla itti qabamanii fi adaba
isaanitti haa ta’u;

¹⁰ akka isaan hin arginetti
iji isaanii haa dukkanaa’u,
dugdi isaanii sara isaanii
guutuu haa goopha’u”
jedha*.

¹¹ Egaa ani nan gaafadha, gufachuu isaanii akka kufanii hafaniiif moo ree? Matumaa kun ta’uu hin danda’u; garuu irra daddarbuu isaaniiitii, hinaaffaa garaa warra Israa’el keessaa dammaq-suudhaaf, warra Yihudoottaa hin ta’iniif

fayyinni argame*. ¹² Egaa irra daddarbuun isaanii biyya lafaatiif eebba erga badhaasee, hir'inni isaanii saba Yihudoota hin ta'iniif eebba erga badhaasee, warri Israa'el deebi'anii guutummaatti argamuun immoo hammam caalaa eebba haa ta'u laata*!

*7 9:16,18,31; 2Qor 3:14

*8 Kes 29:4; Isa 29:10; HoE 28:26-27

*10 Far 69:22-23

*11 10:19; HoE 13:46; Kes 32:21

*12 Er 4:1-2

Fayyina Warra Saba Waaqayyoo Hin Ta'inii

13 Ammas isin warra saba Waaqayyoo hin ta'initian dubbadha; ani saba Waaqayyoo warra hin ta'iniif ergamaaakkuman ta'e, ergaa koo kanas ol ol nan qaba*. ¹⁴ Kanaan Yihudoota qomo koo hinaafsisce, isaan keessaa muraasa illee oolcha yoon ta'e nan dhama'a*. ¹⁵ Gatamuun isaanii araarmuu biyya lafaa erga ta'ee, fudhatamuun isaanii immoo maal ta'inda laata? Inni warra du'a keessaa ba'aniif jireenya ta'uuf jira*.

*13 1:5

*14 1Qor 9:20-22; 1Xim 4:16

*15 His 37:1-28

16 Bukicha irraa gar tokko budduqfamee Waaqayyoof kan qulqulleeffamee yoo ta'e, guutummaan bukichaas kan qulqulleeffamee in ta'a; hiddi muka tokkoos Waaqayyoof kan qulqulleeffamee yoo ta'e, damoonni mukichaas kan qulqulleeffaman in ta'u*. ¹⁷ Garuu damotoa sana keessaa kaan irraa cabnaan, ati immoo inni akka damee ejersa diidaa, soora mukichi ejersaa sun qabu irraa hirmaachuudhaaf iddoa damoota cabaniitti itti fayyifamteetta*, ¹⁸ damotoa sanatti of hin jajin! Yoo of jajje garuu hiddichatu si qabee jira malee, ati hiddicha akka hin qabin yaadadhu*!

¹⁹ Ati immoo, "Akka ani iddoa isaanittii fayyifamuuf damoonni sun irraa caccaban" in jetta ta'a. ²⁰ Ba'eessa jette; isaan amanti-dhabina isaaniiitiif irraa caccaban. Ati garuu amanti-qabeenya keetiin jabaattee in dhaabatta; kanaafis sodaadhaan eeggadhu malee, waan guddaa of hin se'in*. ²¹ Waaqayyo, damoota warra mukichattii dhalatan hin qusanne erga ta'ee, sis hin quisatu. ²² Egaa gaarummaa fi humna

Waaqayyoo yaadadhu! Warra irraa kufanitti hamaa dha, siif garuu gaarii dha, kunis yoo ati gaarummaa isaatti jabaate duwwaa dha; kanaa achi atis immoo mukicha irraa in muramta*. ²³ Isaan immoo amanti-dhabina isaanii irraa yoo deebi'an, iddoa sanatti in fayyifamu; Waaqayyo deebisee itti isaan fayyisuudhaaf humna qaba*. ²⁴ Ati inni muka ejersa diidaattii dhalattee, isa irraa muramtee, muka ejersa qe'ee isa akka uumamaatti sittii gargar ba'etti, kan fayyifamte erga taatee, hammam caalaatti warri ittii dhalatan kun deebi'anii muka isaaniitti haa fayyifamree!

*16 Lak 15:17-21

*17 Efe 2:11-14

*18 Yoh 4:22

*20 Ibr 4:2; 1Qor 10:12

*22 Yoh 15:2,4,6; Ibr 3:14

*23 14:4; 2Qor 3:16

Araarri Waaqayyoo Hundumaaf Ta'uu Isaa

25 Nutu gargar baasee hubate akka isin hin jenneef, dhoksaa dhugaa kana akka beektan nan barbaada, yaa obboldota ko! Innis immoo, mata-jabinni Israa'el keessaa gar tokkotti dhufe, hamma warri saba Waaqayyoo hin ta'in guutummaatti saba isaatti dabalamatti malee, isaan irratti hin hafu*. ²⁶ Israa'elis guutummaatti in fayyifama; caaffanni qulqulla'aan waa'ee isaaatiif,

"Inni furu Xiyooni in dhufa,
Waaqayyo malee jiraachuus
sanyii Yaaqoob keessaa in
baasa*";

²⁷ akkasumas,

"Yeroon cubbuu isaanii isaan
irraa fuudhu,
kakuu koo kana isaaniiif nan
dhaaba" in jedha*.

*25 Luq 21:24; Yoh 10:16

*26 Isa 59:20-21; Far 14:7

*27 Er 31:33-34

28 Wangeela tuffachuu isaaniiitiif Yihudoonni sababii keessaniif jedhanii akka diina Waaqayyootti in ilaalamu; fo'amuu isaaniiitiin garuu sababii abbootaaf jedhanii Waaqayyo duratti in jaallatamu*. ²⁹ Kennaan Waaqayyo, waamichi isaas hin geddaramu*. ³⁰ Isin kanaan dura Waaqayyoof abboomamuu diddanii turtan; amma garuu warri

Yihudootaa abboomamuu waan didaniif araara Waaqayyoo argattaniitu*. ³¹ Akkasuma immoo araara isa isin argattaniin, isaanis araara argachuu-dhaaf amma Waaqayyoof abboomamuu didan. ³² Waaqayyo sanyii namaahundumaaf araara kennuuf jedhee, namoota hundumaaf abboomamuu diduu jalatti boojisiise*.

*28 15:8; 1Tas 2:15-16

*29 Lak 23:19; 1Sam 15:29

*30 Tit 3:5

*32 Gal 3:22; 1Xim 2:4

Galata Waaqayyoo

³³ Badhaadhummaan araara
Waaqayyoo hammam
guddata!

Ogummaan isaa fi beekumni
isaa hammam gad fagaatal!

Akka inni itti murtoo godhu,
namni qoree bira hin ga'u!

Karaa isas namni faana
dha'ee hin hubatu*!

³⁴ Caaffata keessatti iyyuu,
"Eenyutu takkaa yaada garaa
Waaqayyoo beeka ree?

Yookiis eenyutu gorsa
kennuufii danda'e ree*?

³⁵ Eenyutu waa isaa kennee beeka
ree?

Eenyutus waa isa dubbisata ree?"
kan jedhu caafameera*.

³⁶ Wanta hundumaa Waaqayyotu
uumee;

wanti hundumtuu isaan in
jiraata;

wanti hundumtuu isaan in jiraata;
bara bараan isaa galanni haa

ta'u! Ameen*!

*33 Isa 45:15; 55:8; Iyo 11:7-8

*34 Isa 40:13; Er 23:18; Iyo 15:8;

1Qor 2:16

*35 Iyo 41:11

*36 16:27; 1Qor 8:6; 2Phe 3:18

Waaqayyoof Hojjechuudhaaf Jiraachuu

12 ¹ Ammas yaa obbolota ko, arara Waaqayyoof jedhaatii namummaan keessan qulqullaa'aadhaa fi Waaqayyo duratti fudhatamaa akka ta'utti, aarsaa jiraatu gootanii akka isaa dhi'eessitan isin nan gorsa; akkasitis hafuraan Waaqayyoof in sagaddu*. ² Fakkeenya jireenya bara isa darbu kanaa duukaa hin bu'inaa! Jaalall

Waaqayyoo isa kam akka ta'e gargar baasuudhaaf, yaada garaa keessanii haareffachuudhaan of diddiira! Jaalalli Waaqayyoo immoo waan gaarii ta'e, waan isa duratti fudhatamaa ta'e, waan akeeka issa fiixaan baasus hubachuu dha*.

*1 6:13

*2 Efe 4:17,22,23; 5:10,17

3 Ayyaana isa anaaf kennameen namni waan yaaduun isaafta'u caalaatti akka of hin yaadne, tokkon tokkon keessanittii nan hima; garuu adduma addaan akka amantii isaaft kennameetti akka of ilaaluun ta'uufitti, haa yaadu!* ⁴ Nuyi dhagna tokkotti bu'aa dhagnaa baay'ee qabna; bu'aa dhagnaa hundinuu immoo hojji addaa qabu*. ⁵ Akkasuma nus immoo utuma baay'ee taaneey jirruu, Kristositti dhagna tokko; nuyis bu'aa dhagna walii ti*. ⁶ 3 11:20; 1Qor 12:11; 2Qor 10:13; Gal 6:3; Efe 4:7

*4 1Qor 12:12-13

*5 1Qor 12:27; Efe 4:25

6 Akka ayyaana Waaqayyoo isaa nuuf kennameetti kennaa garaa garaa qabna; kennaan isaa waan Waaqayyo namatti ibsu dubbachuu yoo ta'e, akka amantichaa wajjin walii galutti dubbachuu dha. ⁷ Kennaan keenya hojjiidhaan nama gargaaruu yoo ta'e, hojjiidhaan nama gargaaruutti in jabaanna! Barsiisuu yoo ta'e barsiisichatti haa jabaatu! ⁸ Kennaan isaa nama gorsuu yoo ta'e, gorsuutti haa jabaatu! Inni namaaf kenuu, garaa qulqulluudhaan haa kennu! Inni dura bu'us dhimmee haa geggeessu! Namni namaa oo'us fuula ifaadhaan haa hojjetu*!

*6-8 1Qor 12:4-11; 14:1

*7 1Phe 4:10-11

*8 Mat 6:2-3; 2Qor 9:7

Namootaaf Hojjechuudhaaf Fi Jiraachuu

9 Nama jaallachuu keessan jaalala dhugaa haa ta'u, waan hamaa jibbaa, wanta gaarii ta'etii qabamaa jiraadhaa*! ¹⁰ Jaalala obbolummaatiin ho'iisa wal jaalladhaa; walii keessaniif ulfina kennuudhaaf wal dorgomaa*! ¹¹ Waa dhimmma baasuudhaaf hin dhibaai'inaa! Hafuraan gubaa qabaadhaa! Goofitchaafis of irraa bu'aa hojje-dhaa*! ¹² Abdii qabdaniit gammadaa;

rakkina obsaa; Waaqayyoon kadha-chuuttis cimaa!*¹³ Warra Waaqayyoon qulqullaa'an rakkina isaanii garga-ruu keessaa qooda qabaadhaa! Kees-summoota simachuuutti dhimmaa*!

*9 1Xim 1:5; Amo 5:15

*10 Filp 2:3; 1Phe 1:22; Ibr 13:1

*11 HoE 18:25; Efe 6:7; Qol 3:23; Mul 3:15

*12 5:2-3; 1Tas 5:16-17

*13 Ibr 6:10; 13:2; 1Phe 4:9; 3Yoh la 5-8

14 Warra isin ari'atan eebbisaa, isaan eebbisaa malee hin abaarinaa!*¹⁵ Warra gammadanii wajjin gamma-daa, warra boo'anii wajjinis boo'aa!*¹⁶ Waa'ee walii keessanii yaada tokko qabaadhaa; isin ol of qabuu hin yaadi-naa, warra gad deebi'anii wajjin jira-chuu baraa! Nuyi ogeessotta ofin jetta-nii, ogummaa keessan of duwwaadhaaf hin godhatinaa!*¹⁷ Namni hamaa yoo isin irratti hojjete, deebiftanii hamaa irratti hin hojjetinaa! Waan fuula nama hundumaa duratti fudhatamaa ta'e yaad-datti qabadhaa!*¹⁸ Nama hundumaa wajjin nagaatti jiraachuudhaaf karaa keessan wanta danda'amu hundumaa godhaa!*¹⁹ Michoota ko! Ijaa baasuun dheekkamsa Waaqayyotti dhiisaa malee, ofi keessanii ijaa hin baafatinaa! Caaffata qulqullaa'aa keessatti, Waa-qayyo gooftaan, "Ijaa baasuun kan koo-ti, ani hojji namaa mataa isaa irratti nan deebisa" jedhee dubbateera*.²⁰ Id-doo tokkotti immoo, "Diinni kee yoo beela'e nyaachisi, yoo dheebootes obaasi! Kana gochuu keetiinis gaabbee akka inni yeella'u in goota" jedhamee caafameera*.²¹ Waan gaariidhaan isa ham-ma mo'i malee, hamaan si hin mo'in!

*14 Mat 5:44; Luq 6:28; 23:34; 1Qor 4:12; 1Phe 3:9

*15 Far 35:14; 2Qor 11:29

*16 15:5; Filp 2:2-3; Isa 5:21; Fak 3:7

*17 2Qor 8:21; 1Tas 5:15; Fak 20:22

*18 14:19; Mat 5:9; Mar 9:5; Ibr 12:14

*19 Lew 19:18; Kes 32:35; Mat 5:39

*20 2Mot 6:22-23; Fak 25:21-22; Mat 5:44

Waan Warra Aboo Qabaniif Gochuun Ta'u

13 ¹Namni hundinuu warra biyya bulchuudhaaf aboo qabaniif haa abboomamu! Fedha Waaqayyo malee aboo qabachuu hin danda'amu; warra aboo qabatanis Waaqayyotu achi isaan dhaabe*. ²Kanaaf namni aboo kanaaf abboomamu didu, waan Waa-

qayyo dhaabeen in morma; warri kana godhanis firdii of irratti in fidu.³ Na-moota waan gadhee hojjetaan malee, namoonni gaarii hojjetaan warra biyya seerratan hin sodaatan. Egaa atis aboo isaanii akka hin sodaanne godhachuu in barbaaddaa? Yoos waan gaarii ho-jedhu! Akkasitti warra aboo qaban biraa galata in argatta*. ⁴Isaan kun waan gaarii hojjechiisuudhaaf Waa-qayyo biraa siif kennaman. Ati waan hamaa yoo hojjette garuu, isaan sodaadhu! Isaan nama hamaa hojjetu irratti abada Waaqayyoo raawwachuudhaaf malee, billaa isaa ittiin adabuudhaaf itti kennane sana akkasumaan hin baa-tan*. ⁵Kanaafis, namni abada Waaqay-yoo duwwaaf utuu hin ta'in, yaada garaa isaa ciibschuuf abboomamuun in ta'a. ⁶Isinis kanaaf gibira baaftu, warri aboo qaban kunis yeroo kana raawwachuudhaaf dhaabatanitti Waa-qayyoof hojjechuu isaanii ti. ⁷Egaa hundumaaaf waan isaan isin irraa arga-chuuuf malan, baasaaf; isa gibirri isaaf ta'uuf gibira, isa qaraxi isaaf ta'uuf qaraxa, isa sodaatamuun isaaf ta'uuf sodaatamuun, isa ulfinni isaaf ta'uuf ulfina kennaaf*!

*1 Yoh 19:11; Tit 3:1

*3 1Phe 2:13-14

*4 2Sen 19:6-7

*7 Mat 22:21; Mar 12:17; Luq 20:25

Waan Waliif Gochuun Ta'u

8 Wal jaallachuu irraa kan hafe gati wal dubbifattan hin qabaatinaa! Namni nama jaallatu waan seerri isa irraa barbaadu raawwachuu isaa ti*. ⁹Abboomonni, "Hin ejjin, hin aj-jeesin, hin hatin, waan namaa hin hawwin" jedhan, warri kaanis hundi-nuu dubbii tokkicha isa, "Nama akka ofi keetiitti jaalladhu!" jedhuun in xumuramu*. ¹⁰Namni nama erga jaal-latee, waan hamaa isa irratti hin hojjetu; kanaafis nama jaallachuun seera raawwachuu dha*.

*8 Mar 12:31; Yoh 13:34; Gal 5:14;

1Xim 1:5

*9 Bau 20:13-17; Lew 19:18; Kes 5:17-21;

Mat 22:39-40

*10 1Qor 13:4

11 Yeroo itti dura amanne caalaas amma guyyaan fayyinaa waan nutti dhi'aateef, yeroon kun yeroo itti hir-baa dammaquun isin irra jiru ta'u isaa

beekaa*!¹² Halkanichi sokkee, guyyi-chi dhi'aateera, kanaafis kottaa hojji dukkana keessa hojjetamu of irraa fuu-nee gannee, mi'a lolaa isa ifa keessa ittiin hojjetaan in hidhannaa!*¹³ Kottaa amala keenya tolfannee akka warra ifa guyyaa keessa deddeebi'aniitti jiraanna malee, albaadhummaatti yookiis machiitti, halalummaatti yookiis gad-dhii-satti, nama loluutti yookiis weennootti hin jiraannu*. ¹⁴Gooftaa Yesus Kristo-sin akka uffata sibiilaatti uffadhaa malee, hawwa namummaa fooni raawwat-tanii isas gammachiisuudhaaf garaa hin kenninaa*!

*11 Efe 5:14,16; 1Tas 5:6-7

*12 1Tas 5:8; Efe 5:11; 6:13; 1Yoh 2:8

*13 Luq 21:34; Efe 5:18

*14 Gal 3:27; 5:16; Qol 2:23; 1Phe 2:11

Yaada Waliitti Dafanii Akka Hin Faranne

14 ¹Nama dubbii amantiitti da-dhabaa ta'e ofitti qabaa! Isa ofitti qabuu keessan garuu yaada inni fudhateen morkachuudhaaf hin ta'in*. ²Namni waa gargar baasee hubate waan hundumaa nyaachuu akka anda'u in amana; inni gargar baasee hubachuu dadhabee garuu, nyaata biqil-tuu garaa garaa in nyaata*. ³Inni nyaata hundumaa sooratu, isa nyaata hundumaa hin sooranne sana hin cee-phaa'in; inni nyaata hundumaa hin soorannes isa sooratutti hin faradin! Waaqayyo isas ofitti qabeera*. ⁴Ati inni hojjetaa biraatti faraddu, eenyu ati? Inni yoo dhaabates, yoo kufes gooftaa isatu beeka; haa ta'u iyyuu malee, gooftichi isa dhaabachisuu waan danda'uuf inni in dhaabata*.

*1 15:1-2,7

*2 Umu 1:29; 9:3; 1Qor 10:25

*3 1Qor 8:8-9; 10:23; Qol 2:16

*4 Yaq 4:11-12

5 Namni guyyaa tokko guyyoota warra kaan irra caalchifatu jira; inni kaan immoo guyyoota hundumaa wal qixxeetti ilaala. Kana irratti namni adduma addaan akkuma fudhatetti yaada isaa gar tokkotti haa kutatu*!⁶ Namni guyyicha yaadatu gooftaadhaaf isa yaadata; inni nyaata hundumaa sooratu Waaqayyoon waan galateeffatuuf, gooftaa isatiif hojjechuudhaaf in soo-rata. Inni nyaata hundumaa hin sooran-

nes gooftaa isatiif hojjechuudhaaf soorachuu dhiisa, Waaqayyoon immoo in galateeffata*. ⁷Nu keessaa tokko illee akeeka ofii isatiif hin jiraatu; tokko illes akeeka ofii isatiif hin du'u*. ⁸Yoo jiraanne, akeeka gooftichaatiin jiraanna, yoo duunes akeeka gooftichaatiin duuna; egaa jiraannus duunus nuyi kan gooftichaai ti*. ⁹Goof-taa warra du'anif warra jiranii ta'uudhaaf, Kristos du'ee deebi'ee jiraate*.

*5 Gal 4:10

*6 Qol 3:17; 1Xim 4:4-5

*7 2Qor 5:15; Gal 2:20

*8 6:10-11; 1Tas 5:10; Luq 20:38

*9 HoE 10:42

10 Ati garuu maaliif obboleessa keetti faradda ree? Yookiis ati maaliif obboleessa kee ceephaata ree? Hundumti keenya barcuma firdii Waaqay-yoo duratti dhi'aachuu jirra*. ¹¹Caaf-fata qulqullaa'aa keessatti, "Dhugaa ana isa jiraataa! Jilbi hundinuu anaaf jilbeenfachuuuf, arrabni hundinuu ani Waaqayyo akkan ta'e beeksisuuf jiru' jedha gooftichi" kan jedhu caafameera*. ¹²Kanaafis nu keessaa hundumti-nuu adda addaan waan godhe sababii isaa wajjin Waaqayyotti himuuf jira*.

*10 2:16; Mat 7:1; 25:31-32; HoE 17:31; 2Qor 5:10

*11 Isa 45:23; Filp 2:10-11

*12 Gal 6:5

Amantoota Karaa Waaqayyoo Irraa Akka Hin Gufachiifne

13 Egaa kottaa walitti hin faran-nuu, isin gufuu dura keessanii obbo-leessa keessan karaa Waaqayyoo irraa akka hin gufachiifneef murtoo godhaa malee*. ¹⁴Ani karaa gooftaa Yesus wanti tokko illee ofii isatiif xuraa'aa akka hin ta'in beekeera, fudhadheeras; namni tokko wanti kun xuraa'aa dha jedhee yoo amane garuu, isaaф xuraa'aa in ta'a*. ¹⁵Nyaanni ati nyaattu yaada obboleessa keetti yoo miidhe, ati jaalalatti qabamtee jiraatta miti; nyaata ofii keetiif nyaattuun nama Kristos du'eef, gara badiisaatti hin geessin*. ¹⁶Kanaanis wanta gaarii Waaqayyo biraa argattan hin arrabsi-sinaa! ¹⁷Mootummaan Waaqayyoo, mootummaa qajeelummaa, nagaa fi gammachuu warra hafuura qulqulluu biraa kennamanii ti malee, mootum-maa nyaataa fi dhugaatii miti*.

¹⁸ Namni isaan kanatti qabamee Kristosif hoijetu, Waaqayyoon in gammachiisa, namoota birattis in fudhatama.
^{*13} Mat 18:7; *1Qor* 8:9; 10:32-33
^{*14} Mat 15:11; *HoE* 10:15; *Tit* 1:15
^{*15} 13:10; *1Qor* 8:11-13
^{*17} Mat 6:33; *1Qor* 4:20; 8:8; *Ibr* 13:9

19 Kanaafis kottaa wanta nagaaf ta'u, waan ittiin jirenya tokkummaa waliif ijaarru duukaa in buunaa*!
²⁰ Nyaataaf jettee hojii Waaqayyo hin diigin; wanti nyaatamu hundinuu qulla'a dha; namicha nyaataa isaaatiin nama gufachiisuuf garuu gadhee dha*.
²¹ Egaa foon nyaachuu, daadhii waynii dhuguu yookiis waanuma obboleessi kee ittiin gufatu dhiisuuun gaarii dha*.
²² Waan qajeela dha jettee amantee fudhatte immoo, ofii klee fi Waaqayyo gidduutti qabaadhu! Namni wanta hubatee fudhate sanatti deebei'ee ofitti hin faranne gammachuu qaba*. ²³ Namni mamaa waa nyaatu garuu, amantidhaan waan inni hin fudhataniif itti in faradama; wanti amantidhaan hin hojetamme hundinuu cubbuu dha*.
^{*19} 12:18; 15:2
^{*20} *1Qor* 3:21-23; 8:7; *Tit* 1:15
^{*21} *1Qor* 8:13
^{*22} *1Qor* 10:25-27; *1Yoh* 3:21
^{*23} 14:14

Warra Kaan Gammachiisuun Of Gammachiisuun Dura Bu'un Akka Ta'u

15 ¹Nuyi warri dubbi amantiitti jajjaboo taane, dadhabbii warra dadhabootaa baachuutu nuuf ta'a malee, ofii keenya gammachiisuudhaaf dhama'uu miti*. ²Nu keessaa adduma addaan isa kaaniif gaarii akka ta'uuf, jirenya tokkummaas akka ijaaruuf nama haa gammachiisu*! ³Kristos immoo, isa caaffanni qulqullaa'an, "Arrabssoon ittiin si arrabsan ana irra bu'e" jedhutu isa irratti raawwatame malee, inni ofii isaa hin gammachiifne*. ⁴Nuyi obsaa fi jajjabina caaffanni qulqulla'oон nuuf kennaniin abdii akka ar-gannutti, wanti caaffata qulqullaa'oo keessatti caafaman hundinuu nu barsii-suuf caafaman*. ⁵Waaqayyo inni ob-saa fi jajjabina namaaf kenu immoo, fakkeenya Kristos Yesus duukaa buu-tanii, walii galtee akka qabaattaniif isin haa dandeessisu*. ⁶Yaada tokkos qa-baattanii, sagalee tokkichaan Waaqay-

yoon abbaa gooftaa keenyaa Yesus Kristos akka galateeffattaniif isin haa gargaaru*!

^{*1} 14:1-2; *1Qor* 9:22
^{*2} 14:19; *1Qor* 9:19; 10:24,33; *1Tas* 5:11
^{*3} Yoh 8:50; *Far* 69:9
^{*4} 4:23-24; *1Qor* 10:11; *2Xim* 3:16
^{*5} 12:16; *Filp* 2:2
^{*6} *HoE* 4:24

Wangeelli Warra Yihudoota Hin Ta'inifiis Kennamuu Isaa

7 Egaa akkuma Kristos ofitti isir qabe, isinis Waaqayyoon galateeffachiisuuf akka ta'utti, inni tokko isakaan ofitti haa qabu*. ⁸Kristos amanummaa Waaqayyo argisiisudhaaf kanaanis abdii Waaqayyo abbootaa kenne cimsuudhaaf, hojjetaa Yihudo-ta warra seera dhagna-qabaa eegani akka ta'e isinittan hima*. ⁹Akkasumas saba Yihudoota warri hin ta'in, araara isaaifi Waaqayyoof ulfina akka kennaniif hojjetaa isaaniif ta'e. Akkuma caafamee jiru,

"Kanaafis ani saba Waaqayyo warra hin ta'in gidduutti sin galateeffadha, maqaa kees nan faarfadha" jedha*.

¹⁰ Ammoo, "Isin saba Waaqayyo warri hin ta'in, saba isaaati wajjin gammadaa!" jedhameera*.

¹¹ Ammas immoo,
 "Isin saba Waaqayyo warri hin ta'in hundumi keessan, goofticha galateeffadhaa!
 Sabni hundinuu isaa haa galateeffatan*!"

¹² Isaayaas immoo itti dabalee,
 "Hidda Iseyi keessaa tokko dhufuuf jira, inni warra saba Waaqayyo hin ta'in bulchuudhaaf in ka'a;
 warri saba Waaqayyo hin ta'inis abdii isaanii isaa irra in kaa'atu" jedhe*.

¹³ Humna hafuura qulqullutiin abdiitti guddachaa akka adeemtanitti. Waaqayyo inni abdii namaaf kenu, isatti amanuu keessaniin gammachuu fi nagaa hundumaan isin haa guutu*!
^{*7} 14:1
^{*8} Mat 15:24; 20:28; *HoE* 3:25

^{*9} 2Sam 22:50; *Far* 18:49

^{*10} *Kes* 32:43
^{*11} *Far* 117:1
^{*12} *Isa* 11:1,10; *Mat* 12:21; *Mul* 5:5
^{*13} 5:1-2

Sababii Akkasitti Caafeef Mul'isuu Isaa

14 Yaa obboloota ko! Ani ofii kootii gaarummaa guutuu akka qabdan, beekumsa hundumaan akka isin guutamtan, wal gorsuus akka isin dandeessan, mama tokko malee hubadheera*. ¹⁵ Garuu ayyaanni Waaqayyo biraa waan anaaf kennameef, waa'ee waan tokko tokkoo isin yaadachiisuudhaaf caalaa ija jabinaan isiniif caafeera*. ¹⁶ Ani warra saba Waaqayyo hin ta'inif hojjetaa Kristos Yesus ta'ee, wangeela Waaqayyoof akka lubaatti hojjechuuudhaaf ayyaana argadheera; akkasittis warri saba Waaqayyo hin ta'in, hafuura qulqulluudhaan addaan baafamanii, akka aarsaati Waaqayyo duratti akka fudhatamaniif isaaniiif nan hojjedha*. ¹⁷ Egaa karaa Kristos Yesus, ani hojjiin amma Waaqayyoof hojjedhu kanaan kooruudhaaf sababii qaba*. ¹⁸ Kristos warra saba Waaqayyo hin ta'in Waaqayyoof abboomsisuudhaaf, harka kootiin waan raawwate duwwaa dubbachuuudhaaf ija nan jabaadha; kanaas waanan dubbadhee fi waanan hojjedheen raawwate*. ¹⁹ Kan inni raawwates humna milikitootaa fi dinqi baay'eetiin, humna hafuura qulqullutiiniis ture; kanaafan Yerusaalemi jalqabee naanna'ee hamma Iliiriqumitti guutummaatti wangeela Kristos lallabuu danda'e*. ²⁰ Hundee namni kan biraajalqabe irratti akka hin hojenneef immoo, lafa takkaa maqaan Kristos hin dhaga'aminiit malee, wangeela akkan hin lallabne murtoo godheera*. ²¹ Akkuma caafamee iyyuu,

"Isaan isaa takkaa waa'een isaa isaanittii hin himamin in argu; isaa takkaa waa'ee isaa hin dhaga'inis in hubatu" jedha*.

^{*14} *Filp* 1:9
^{*15} 1:5; 12:3
^{*16} 11:13; 12:1; *Filp* 2:17
^{*17} *2Qor* 1:12-14
^{*18} 1:5; *2Qor* 3:5; 4:5

^{*19} Mar 16:17; *HoE* 14:3; *2Qor* 12:12

^{*20} *2Qor* 10:15-16
^{*21} *Isa* 52:15

Akeeka Roomaa Dhaquu Isaatii Mul'isuu Isaa

22 Sababii kanaaf yeroo baay'ee isin bira dhufuun anaaf hin danda'amne*. ²³ Amma garuu naanna'aa kanaa hojii hafe waanan hin qabneef, dhufec isin arguudhaafis wagga baay'ee hawwaan waanan tureef*, ²⁴ yeroo ani Isphaaniyaa dhaquudhaaf achiin darbu isin argee, takka isinitti gammadee, karaa koo irra akka na buuftan nan abdadha. ²⁵ Amma garuu warra Waaqayyoof qulqullaa'aniif gargaarsa fuudhee Yerusaalem dhaquu koo ti*. ²⁶ Warri Maqedoniyyaa fi warri Akaayyaa, hiyyeessota Yerusaalemitti warra Waaqayyoof qulqullaa'an gidduutti argamaniif, waan tokkummaa isaanii ittiin mul'isan buusuudhaaf jaallataniiru*. ²⁷ Isaan warri Yihudo-ta hin ta'in kun jaalala isaanitiin kana godhan; karaa tokko immoo kun waanuma gochuun isaan irra jiru ture; erga warri Yihudoota eebba hafuuraa isaa Waaqayyo irraa argatan warra Yihudoota hin ta'inii wajjin hirmaata-nii, warri Yihudoota hin ta'inis waan jirenya fooniitif argataniin warra Yihudoota gargaaruun isaan irra ji-ra*. ²⁸ Ani hojii kana raawwadhee, horicha isaanii walitti qabame sanas amanamummaadhaan eegeegi ergan itti kennee, karaa keessan darbee Isphaaniyaa dhaquudhaaf nan adeemaa. ²⁹ Yeroon dhufus, eebba Kristos guutummaatti isiniif fidee akkan dhufu anuu beeka*.

^{*22} 1:13
^{*23} 1:10-11
^{*25} *HoE* 18:21; 19:21; 20:22; 24:17
^{*26} *HoE* 11:29; *1Qor* 16:1; *2Qor* 8:1-4
^{*27} 9:14; *1Qor* 9:11
^{*29} 1:11

30 Yaa obboloota ko gooftaa keenyaa Yesus Kristosiin, jaalala hafuurri qulqulluun nuuf kenneenis, isin anaa wajjin dhimmitanii Waaqayyoon akka anaaf kadhattaniif isinittan himadha*. ³¹ Yihudaa keessatti miidhaa warra hin amannee akkan ooluuf, warri Waaqayyoof qulqullaa'an gargaarsa ani Yerusaalemitti geessu gammachuuudhaan akka fudhataniif, Waaqayyoon anaaf

kadhadhaa!* ³² Ani immoo, jaalala Waaqayyo yoo ta'e gammachuudhaan isin bira nan dhufa, isinii wajjin wal arguudhaanis yaadni koo in boqota*. ³³ Waaqayyo inni nagaa kennus hunduma keessan bira haa jiraatu! Ameen!*
*³⁰ 2Qor 1:11; Efe 6:18-19; Filp 1:27; 2Tas 3:1
*³¹ Hoe 21:11,27; 2Tas 3:1-2
*³² 1:10
*³³ 16:20; 1Tas 5:23; 2Tas 3:16

Amantoota Tokkoof Nagaa Erguu Isaa

16 ¹Feebeen obboleettii keenya ishee waldaa kristiyaanaa Kanchre'aaf gargaartuu taatee hojjettu, hadaraan isinitti kennadha*. ² Isheen is kan gooftaa waan taateef simamsa warra Waaqayyoof qulqlaa'anif ta'uun ishee simaa! Waan barbaachisu hundumaanis ishee garraaraa! Isheen namoota baay'eedhaaf anaafis immoo dubbattee gargaaraa tute*.

*¹ Hoe 18:18

*² Filp 2:29

3 Hojji Kristos Yesusitti warra hidhata koo ta'an, Phrisqilaa fi Aqilaadhaaf nagaa koo anaaf dhi'eessaa!* ⁴ Isaanoo du'a na oolchuudhaaf jedhanii morma isaanii kennaniiru. Ani isaan nan galateeffadha; ana duwwaa utuu hin ta'in waldoonni kristiyaanaa saba warra kaanii hundinuu isaan in galateeffatu. ⁵ Waldicha isa mana isaanitti walitti qabamuttis nagaa koo anaaf himaa! Ephanexos michuu koo, warra biyya Asiyatii Kristosiif of kennan keessaa, isa angafatti nagaa koo anaaf dhi'eessaa!* ⁶ Maariyaam ishee jabeesitee isiniif hojjetteef nagaa koo anaaf dhi'eessaa! ⁷ Andronikosii fi Yuniyaas Yihudoota warra akka kootii, warra anaa wajjin hidhamanii turaniif nagaa koo anaaf dhi'eessaa! Isaan ergamoota keessaa beekamoo dha, ana dura kan Kristos ta'anis.

*³ Hoe 18:2,18,26

*⁵ 1Qor 16:19

8 Amphiliyaaxos isa karaa gooftaa michuu koo ta'etti nagaa koo anaaf himaa! ⁹ Urbaanos isa hojji Kristositti hidhata keenya ta'eef Isxaakis michuu kootti nagaa koo anaaf himaa! ¹⁰ Apheles isa kan Kristos ta'uun isaa qoramee bira

ga'ameef nagaa koo anaaf dhi'eessaa! Namoota maatti Arisxobulos keessaa dhufanitti nagaa koo anaaf himaa! ¹¹ Herodiyon Yihudii akka kootiitti nagaa koo anaaf himaa! Maatti Naarksos keessaa warra gooftaa fudhataniif nagaa koo anaaf dhi'eessaa!

12 Triifeenee fi Triifaasee warra hojji gooftaatti dadhabaa jiranitti nagaa koo anaaf himaa! Pharsiis jaallatamuu ishee hojji gooftaatti baay'ee dadhab-deef nagaa koo anaaf dhi'eessaa! ¹³ Ruufoos isa hojji gooftaatti fo'ame, akkasuma immoo haadha isaa ishee anaafis haadha taatetti nagaa koo anaaf himaa!* ¹⁴ Asinkriixosii fi Filegoonii fi, Hermeesii fi Phaaxrobas, Hermaasii fi obboleloota isaan bira jiranifiis nagaa koo anaaf dhi'eessaa! ¹⁵ Filologosii fi Yuliyaatti, Neryoosii fi obboleettii isaatti Olimphaasittis, warra Waaqayyoof qulqulla'anii isaan bira jiran hundumaattis nagaa koo anaaf himaa! ¹⁶ Yaada qulqulla'aatiin wal dhungachuudhaan nagaa wal gaafadhaa! Waldoonni Kristos hundinuu nagaa isaanii isiniif in ergu*.

*¹³ Mar 15:21

*¹⁶ 1Qor 16:20; 1Phe 5:14

Gara Dhumaatti Gorsa Kennuu Isaa

17 Obboloota ko! Warra barsiisa isin fudhattaniin mormuudhaan yaada namootaa gargar baasanii, amantii irraa kuffisanittii akka of eeggattan isinan gorsa; isaan irraa fagaadhaa!* ¹⁸ Warri wanta akkasii hojjetan kun garaa isaanitiif yaadanii hojjetu mallee, Kristos gooftaa keenyaaf hin hojjetan; isaanis dubpii gurra namaatti tolee gaarii fakkaatuun garaa namoota garraamotaa in gowwoomsu*. ¹⁹ Namaatti hundinuu wangeelaaf abbo-mamuu keessan dhaga'aniru; kanaafis ani waa'ee keessaniiif nan gammada. Wantaa gaariidhaaf yaada ogummaa akka qabaattan, wantaa hamaadhaaf garuu yaada haxxummaa akka isin hin qabaanne nan barbaada*. ²⁰ Waaqayyo inni nagaa kennu immoo dafee Seexana miilla keessan jalatti in caccabsa; ayannii gooftaa keenya Yesus isinin wajjin haa ta'u*!

*¹⁷ Mat 7:15; Filp 3:2; 2Tas 3:6;

1Xim 6:3-5; Tit 3:10

*¹⁸ Filp 3:18-19; Qol 2:4; Tit 1:10;

2Phe 2:1,14,15

*¹⁹ 1.8; Mat 10:16; 1Qor 14:20

Waaqayyoon Galateeffachuuudhaan Dubpii Isaa Dhaabuu Isaa

25 Waaqayyo akka wangeela kootti, akka isa ittiin Yesus Kristos lallabameetti, akka mul'achuu dhoksa isaa bara duriitii jalqabee hin dubbatamin tureettis, amantiitti isin jabeessuu in danda'a*. ²⁶ Amma garuu dhoksaan kun ifatti ba'eera; akka Waaqayyo inni bara bарааan jiraatu ajajettis, gara amantiitti, gara abboomamuuttiis isaan geessuu-dhaaf caaffata raajotaatiin saba hundumaatti beeksifameera*. ²⁷ Karaa Yesus Kristos Waaqayyo isa ogeessa tokki-chaaf hooqubaan bara bарааan haa ta'u! Ameen*

*²⁵ Efe 1:9; 3:4-9; Qol 1:26; 2Tas 3:3; 1Xim 3:16

*²⁶ 1:5; 1Phe 1:20

*²⁷ 11:36; 1Xim 1:17; Yih la 25